

Porozumienie Producentów
Węgla Brunatnego

nr 4 (109)

2019

Węgiel Brunatny

Węgiel Brunatny

Biuletyn Informacyjny

Porozumienia Producentów Węgla Brunatnego

nr 4 (109) 2019 r.

Węgiel Brunatny

Biuletyn Informacyjny Porozumienia Producentów
Węgla Brunatnego

Rada Redakcyjna:

Przewodniczący	Sławomir Wochna
Członkowie:	Dariusz Grzesista
	Paweł Markowski
Sekretarz	Emilia Szewczyk

Redaguje Zespół:

Henryk Izydorczyk	- Redaktor Naczelny – KWB Turów
Anna Woźna	- PGE GiEK S.A.
Anna Grabowska	- KWB Bełchatów
Ewa Galantkiewicz	- PAK KWB Konin S.A.

Adres Redakcji:

PPWB / PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.
Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Turów
59-916 Bogatynia, ul. Górników Turowa 1
tel. 75 77 35 404, fax: 75 77 35 060

Wydawca:

Związek Pracodawców
Porozumienie Producentów Węgla Brunatnego
z siedzibą w Bogatyni
59-916 Bogatynia, ul. Górników Turowa 1
tel. 75 77 35 262
www.ppwb.org.pl

Opracowanie graficzne, skład i druk:
aem studio – Paul Huppert
31-234 Kraków, ul. Dożynkowa 172
tel. 12 399 42 00, www.aem.pl
Nakład: 700 egz.
ISSN-1232-8782

Spis treści

Transformacja po polsku4

To dzisiaj jest czas decyzji.....7

Z troską o branży wydobywczej – Barbórka
w PGE GiEK..... 11

Prezydent Andrzej Duda na Barbórze
w Turowie 16

Zgodnie z tradycją 22

Projekt badawczy „Zrównoważone
wykorzystanie zwałowisk górniczych” (SUMAD) 32

Konferencja ELGOR 2019 za nami
Rozmawiano o przyszłości górnictwa
odkrywkowego w Polsce..... 35

Górnictwo Flesz 37

Od Redakcji:

Wszystkie artykuły autorskie zawarte w biuletynie „Węgiel Brunatny” publikowane są w celach informacyjnych. Redakcja nie ponosi żadnej odpowiedzialności za błędy w danych lub nieaktualne informacje w tych artykułach. Redakcja zastrzega sobie możliwość dokonywania zmian w artykułach, w szczególności takich jak: dodawanie tytułów i podtytułów, skrótów, adiustacji technicznej oraz poprawek stylistycznych i językowych.

Niech żyje nam Górniczy Stan!

Koniec roku to czas podsumowań obecnych dokonań, ale i rozmyślań nad przyszłością. Grudzień to również okres świętowania wszystkich górników. Dzień św. Barbary jest wielkim świętem, które corocznie obchodzone jest w branży górniczej bardzo szczególnie. Odbývają się różnego rodzaju spotkania – z jubilatami, emerytami i te najważniejsze – akademie barbórkowe, gdzie zapraszani są najważniejsi dla stanu górniczego goście. W tym roku z górnika mi węgla brunatnego świętował Prezydent RP Andrzej Duda, który złożył wizytę w Kopalni Turów. To wielki zaszczyt i zaufanie. Bo to dzięki nam – górnika mi, wydobywającym węgiel produkowana jest energia elektryczna służyca społeczeństwu. Ale by z tego węgla powstał prąd elektryczny, który trafia do naszych domów, szkół i zakładów przemysłowych – jest długa droga, na której trafiają się często przeszkody, które trzeba pokonywać. Nie wszyscy są przychylni górnika mi, lecz myśląc globalnie węgiel czy to kamienny, czy brunatny potrzebny jest nam wszystkim do produkcji energii – elektrycznej i cieplnej.

Dobra wiadomość nadeszła ze szczytu COP25 w Madrycie. Państwa Unii Europejskiej doszły do porozumienia w sprawie neutralności klimatycznej do 2050 roku. Polska uzyskała zwolnienie z tego zobowiązania. – Unia słusznie stawia sobie za cel osiągnięcie neutralności klimatycznej, ale tempo, w jakim zmierzamy do tego celu musi być rozsądne – tak oceniła Małgorzata Jarosińska-Jedynak, minister funduszy i polityki regionalnej. Zmierzanie Polski do celu neutralności musi uwzględniać warunki ekonomiczne, społeczne oraz strukturę przemysłu i energetyki w poszczególnych krajach członkowskich. Dla naszego kraju punkt startowy wyznaczyła w dużej mierze historia i lata ograniczonej dostępności do finansowania inwestycji. Co więcej, różna jest sytuacja polskich regionów – dla części z nich szybkie odejście od węgla wiązałoby się nie tylko z olbrzymimi kosztami finansowymi, ale też społecznymi. Podczas szczytu Polska miała mocne argumenty w negocjacjach i te argumenty zostały zrozumiane. Wynegocjowano więcej czasu dla naszego kraju na transformację klimatyczną, a projekty unijne związane z dążeniem do neutralności klimatycznej będą uwzględniać polską specyfikę.

Redakcja WB

Szanowni Państwo, drodzy czytelnicy, przyjaciele!

Z okazji nadchodzących **Świąt Bożego Narodzenia** życzymy Wam wszystkim zdrowia, pomysłności i wytrwałości w realizacji planów.

Niech nasza – rodzima energia z węgla brunatnego,
z serca i trudu ciężkiej pracy płynąca

– rozświetli ciepłem Wasze domy w te wyjątkowe, świąteczne dni.

Niech te dni Narodzenia Pańskiego będą powodem do radości i zadowolenia,
a Gwiazda Betlejemka przyniesie Wam i Waszym najbliższym pogodę ducha,
życzliwość serc i radość przebaczenia.

Niech nadchodzący **2020 rok** obfituje w zdrowie, szczęście rodzinne,
niech przyniesie spokój i dbałość o bezpieczną pracę.

Wesołych Świąt i Do Siego Roku!

życzy

Zarząd i Rada

Związku Pracodawców

Porozumienie Producentów Węgla Brunatnego

Transformacja po polsku

Energetyka

Choć zmiany w polskiej energetyce są konieczne, to otwartym pozostaje pytanie, w jakim tempie i zakresie. Odpowiadając na nie, część naukowców chce pozostawienia węgla jako paliwa dla elektrowni w długiej perspektywie nawet ponad 20 lat.

Gdy Madryt przygotowuje się w ekspresowym tempie na kolejną światową konferencję klimatyczną i nadal pojawiają się komentarze po mało efektywnej wrześniowej Sesji ONZ nt. ochrony klimatu, w naszym kraju branża górnicza i naukowcy apelują o rozważną transformację energetyki. Dla nowego rządu może to być jednym z kluczowych wyzwań i to bez względu na to, czy premier Mateusz Morawiecki zdecyduje się dokonać zmian personalnych i kompetencyjnych w Ministerstwie Energii. Zmiany w energetyce węglowej będą miały wpływ na całą gospodarkę, dla rozwoju której poziom cen prądu ma ogromne znaczenie. Polska jest w szczególnej sytuacji, gdyż dziś blisko 80 proc. energii produkują elektrownie węglowe, podczas gdy wiele Państw Unii Europejskiej dąży do wpisania do polityki energetyczno-klimatycznej odejścia od węgla jako paliwa w energetyce do 2050 roku.

Apele o rozwagę

W tygodniu powyborczym 10 profesorów reprezentujących różne uczelnie, m.in. politechniki – wrocławską i warszawską, krakowską Akademię Górniczo-Hutniczą, a także instytucje – m.in. Główny Instytut Górnictwa, podpisało się pod apelem o to, by „górnictwo i energetyka węgla brunatnego mogły nadal stanowić istotną część strategii naszego bezpieczeństwa energetycznego na czas transformacji elektroenergetyki i na przyszłość”. Apel trafił zarówno do Ministra Energii, jak i Kancelarii Premiera oraz Prezydenta RP. Autorzy dokumentu argumentują, że zasoby węgla brunatnego są odpowiednie do pokrycia potrzeb elektrowni, a wytwarzana w ten sposób energia elektryczna pozostanie w czasie przemian „najtańszą” i będzie najlepszym sposobem na zabezpieczenie dostaw wobec braku stabilności odnawialnych źródeł energii, jak również „istotnym warunkiem ich rozwoju”. Profesory zapewniają, że „w zaawansowanym pro-

cesie transformacji energetycznej bloki węglowe mogą stanowić rezerwę mocy dla krajowego systemu na wypadek niedostępności OZE". W Apelu jest też wezwanie do „urealnienia Polityki klimatyczno-energetycznej Unii Europejskiej”. I przypominają, że „branża oparta o węgiel brunatny jest ekonomicznie samowystarczalna i od 1989 roku nie korzystała z pomocy publicznej, a dla istotnej części kraju stanowi o jego rozwoju gospodarczym i społecznym z dziesiątkami tysięcy miejsc pracy”.

Apel 10. Profesorów upubliczniono na IX Europejskim Mitingu Gospodarczym, dorocznie organizowanym przez Krajową Izbę Gospodarczą. Jego uczestnicy – eksperci branży, przedsiębiorcy, naukowcy i związkowcy – także wzywali polskie władze do rozważenia w kontekście zaostrzania unijnej polityki klimatycznej, jeśli to „ma odbywać się bez oszacowania skutków i kosztów dla poszczególnych krajów”. W przyjętym stanowisku uznali

między innymi za konieczne dalsze wykorzystywanie rodzimego węgla jako paliwa w elektrowniach do czasu zapewnienia należytego rozwoju źródeł odnawialnych, które nie są stabilne.

Jeszcze wcześniej – na początku października – kongres Energy Summit zakończył się przyjęciem „Deklaracji w sprawie warunków zrównoważonej transformacji energetycznej”. Czytamy w niej m.in., że jest to proces kosztowny i różnicowany w poszczególnych krajach, dlatego powinny one „mieć swobodę w zakresie określania ram czasowych i narzędzi do dokonania zmian w sposób sprawiedliwy i zrównoważony”.

Ewolucyjnie a nie rewolucyjnie

Wszystkie te dokumenty mają wspólny mianownik – wskazują na zagrożenia dla krajowych elektrowni konwencjonalnych (węglowych) wynikające z unijnej polityki energetyczno-klimatycznej z jednej strony a z drugiej – są wezwaniem do ich wykorzystania w czasie, gdy polska elektroenergetyka będzie przechodziła głębokie przemiany. A przemiany są nieuniknione wobec planów Wspólnoty Europejskiej całkowitego odejścia od węgla w perspektywie do 2050 roku. Jak dotąd Polska skutecznie blokuje zapisy w tej sprawie, w czerwcu pozyskała do tego celu wsparcie kilka innych krajów, ale wkrótce temat na pewno wróci na forum przywódców państw członkowskich. Tym bardziej, że kolejne kraje deklarują rezygnację z energetyki węglowej, przede wszystkim brunatnej stabilizującej OZE. Na przykład Niemcy odejście od węgla zaplanowali na 2035 rok.

Prezes zarządu Związku Pracodawców Porozumienie Producentów Węgla Brunatnego Sławomir Wochna ma nadzieję, że Apel 10. Profesorów skłoni do refleksji nasz rząd i wpłynie na decyzje dotyczące kształtu Polityki Energetycznej Polski, a jednocześnie na polskie stanowisko w rozmowach z Komisją Europejską. – Oczekujemy, że decyzje w tej sprawie będzie podejmował polski rząd i będzie także w stanie racjonalnie argumentować w Brukseli – dodaje.

Apel Profesorów to dramatyczne wezwanie o rozwagę i analizę wszystkich skutków, jakie niesie plan odej-

Widok z lotu ptaka na zalesione zwałowisko zewnętrzne i odkrywkę Kopalni Turów. Fot. M. Szelest

ścia od energetyki węglowej w Polsce – uważa Herbert Gabryś, który przewodniczy Komitetowi ds. Energii i Polityki Klimatycznej w KIG. I dodaje, że w ostatnich latach uitało się w społeczeństwie przekonanie, że to energetyka jest głównym winowajcą zanieczyszczenia powietrza w Polsce i w Europie, a tymczasem w wielkich miastach naszego kraju problemem jest smog spowodowany przez samochody, zaś w mniejszych – także przez piece węglowe. – *Narosło więc wiele mitów – także ten, że jak zamknemy elektrownie i kopalnie, to załatwimy problem zanieczyszczenia powietrza* – mówi Herbert Gabryś. – *A gdyby tak się rzeczywiście stało, to czeka nas katastrofa gospodarcza i społeczna.*

I wyjaśnia, że elektrownie konwencjonalne i górnictwo dostarczają niebagatelne środki finansowe na rzecz gmin i dają zatrudnienie kilkuset tysiącom ludzi, dla których w przypadku radykalnych zmian w sektorze trzeba przygotować alternatywę.

Tymczasem choć w Brukseli powstał pomysł utworzenia Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, to jest w fazie wstępnego planowania. Z ostatnich informacji wynika, że budżet Funduszu wynosić będzie 100 mld euro.

W tym kontekście – jak mówi Herbert Gabryś – oczywistym jest, że branża domaga się sprawiedliwej transformacji i społecznie odpowiedzialnej. – *Niestety brakuje jednoznacznej perspektywy dla sektora, bo do końca nie wiadomo, jaki kształt przybierze ostatecznie dokument Polityka Energetyczna Polski (PEP) na najbliższe 20 lat, a zatem i co dalej stanie się z sektorem* – dodaje.

Ekspert KIG uważa, że potrzebna jest polityczna odwaga i świadomość odpowiedzialności za skutki decyzji z jednej strony i ewentualnych kosztów ich zaniechania – z drugiej, o co apelowali też uczestnicy konferencji KIG.

W dokumencie (PEP), jaki przygotowało Ministerstwo Energii w ubiegłym roku, choć jeszcze nie trafił pod obrady rządu, przewidziano stopniowe odchodzenie od produkcji energii w elektrowniach na węgiel brunatny i kamienny. O ile w kolejnych latach będzie jeszcze stabilna, to po 2030 roku ma znacząco spadać. Na przykład w przyszłym roku z węgla brunatnego powstaną 54 terawatogodziny (TWh) energii – przy popycie krajowym szacowanym na 165 TWh, zaś w 2035 roku już tylko 30 TWh, a w pięć lat później 11 TWh. I to pomimo zakładanego stopniowego wzrostu zapotrzebowania w kraju na energię. W 2040 r. węgla brunatnego w energetyce praktycznie już ma nie być, a założenia są takie, że ma go zastąpić energia jądrowa.

Według Stanisława Tokarskiego z Centrum Energetyki AGH polska polityka energetyczna powinna pozostać w zgodzie z polityką europejską, ale realizować jednocześnie cele wzrostowe gospodarki krajowej. – *Wprowadzić węgiel sukcesywnie zastępując źródła odnawialne i gazowe, lecz wobec skali uzależnienia gospodarki od surowców kopalnych, nie da się arbitralnie podjąć decyzji, że w określonym terminie wycofamy węgiel z produkcji energii* – mówi.

Jego zdaniem elektrownie węglowe „będą pracowały coraz krócej, pełniąc coraz częściej funkcje regulacyjno-rezerwujące w systemie. Zaś ich ostateczne i całkowite zamknięcie będzie wynikiem ekonomii, jednak przy zachowaniu bezpieczeństwa energetycznego i realizacji optymalnego scenariusza dla gospodarki”.

Stanisław Tokarski przekonuje też, że „węgiel w gospodarce i energetyce winien być wykorzystywany w takiej ilości i tak długo, jak wynika z ekonomii i interesów gospodarki”.

Górnictwo i elektrownie węglowe mają w kraju mocnych przeciwników w postaci organizacji ekologicznych, które w związku z zagrożeniem dla środowiska protestują przeciwko planom nowych odkrywek węgla brunatnego, a także na terenach przy kopalniach, zwłaszcza węgla brunatnego. Prezes Sławomir Wochna przekonuje, że „dzisiejsze górnictwo ma możliwości przeciwdziałania temu i minimalizowania szkód”. – *To inna epoka eksploatacji i odpowiedzialności za środowisko* – mówi. – *Ponosimy wielkie nakłady na oczyszczenie wód gruntowych. Kopalnie prowadzą te prace na bieżąco. Po zakończeniu eksploatacji dokonują rekultywacji terenu. Robimy to bardzo skutecznie. Jako przykład podaje rekultywację i zagospodarowanie terenu w rejonie Bełchatowa.*

Problem widziany inaczej*

Bez względu na polski punkt widzenia i oczekiwania branży górniczo-energetycznej należy spodziewać się, że wezwania do neutralności klimatycznej – tak jednoznaczne na forum ONZ w czasie wrześniowej sesji – będą jeszcze bardziej donośnie podczas najbliższej konferencji COP25 w Madrycie (Hiszpania przejęła od Chile, gdzie sytuacja polityczna jest bardzo napięta, organizację tego wydarzenia, które rozpocznie się 2 grudnia br.). Trudno przewidzieć, czy będą mieć szansę w Madrycie na wystąpienie inicjatorzy listu otwartego do sekretarza generalnego ONZ Antonio Guterresa, którzy – jak poinformowało Polskie Radio na początku października – sugerują, że ocieplenie klimatu niekoniecznie musi mieć związek z emisją dwutlenku węgla, ale wynikać może z przyczyn naturalnych. Pod listem podpisało się 500. naukowców z całego świata, którzy określili politykę dążącą do zerowej emisji CO₂ do 2050 roku jako „szkodliwą i nierealistyczną” i zdecydowanie jej się sprzeciwiają. W ich opinii „celem polityki międzynarodowej powinno być zapewnienie dostępu do niezawodnej i niedrogiej energii elektrycznej przez cały czas i na całym świecie”.

Agnieszka Łakoma

* Podczas szczytu państwa Unii Europejskiej doszły do porozumienia w sprawie neutralności klimatycznej do 2050 roku. Polska uzyskała zwolnienie z tego zobowiązania.

To dzisiaj jest czas decyzji

Rozmowa ze Sławomirem Wochną – Prezesem Związku Pracodawców Porozumienie Producentów Węgla Brunatnego

– Czy jest pan optymistą co do przyszłości węgla brunatnego w Polsce?

Sławomir Wochna: Jeśli mierzyć miarą słów, które padały z okazji niedawnych obchodów naszego górniczego święta, to nie powinienem być pesymistą. W tym roku Barbórkę w Kopalni Turów świętowaliśmy z Prezydentem Andrzejem Dudą. Było też wielu polityków. Kopalnia Turów to miejsce nieprzypadkowe i szczególne. Swoją historię w pozyskiwaniu węgla brunatnego rozpoczyna bowiem już w 1740 roku. Początek przemysłowej eksploatacji odkrywkowej kopalni datuje się od 1904 roku. Potem jej losy były zmienne i zależały od politycznych zawirowań. Zawsze jednak była tu i jest po dziś dzień kopalnia z największym dobrem jakim jest Wspólnota ludzi – ich umiejętności i solidarności zawodowej. Takiej niezwykłej, która wiąże ludzi na dobre i złe. Górników i ich najbliższych. Na zawsze. Także, a może przede wszystkim, gdy jest ciężko. Wspólnota wierna zawodowej rzetelności i tradycji. Tak jak to jest w Koninie i największej kopalni w Bełchatowie. To ona stanowi o znacznej części naszego bezpieczeństwa energetycznego. Zawsze w partnerstwie, w lepszych i mniej dobrych czasach, z sąsiedzką elektrownią.

Prezydent Andrzej Duda przywiózł wiele dobrych słów. Nasi pozostali Goście też ich nie szczędzili. Dobrych słów, życzeń i podziękowań nigdy nie jest za dużo, nie tylko ze strony Pana Prezydenta. Te wypowiedziane z okazji świętowania trzeba jednak odbierać z wdzięcznością, ale i ze świadomością, że są okazjonalne. Ale rzeczywistość kreślą jednak fakty. Te dla energetyki węgla brunatnego nie są dobre. Gdyby spróbować szacować energetykę w Polsce patrząc na wyniki za 2019 rok i mówić co dalej, to pokrótce warto zacząć od bilansu energii. Za 2019 rok (w oszacowaniu własnym po 10-ciu miesiącach):

- zużycie energii elektrycznej w kraju będzie mniejsze niż w roku ubiegłym o około 1,5%,
- łącznie produkcja energii elektrycznej zamknie się wielkością nieco ponad 158 TWh, tj. o około 5% mniej niż za 2018 rok,

- elektrownie zawodowe dadzą razem około 134,5 TWh, to mniej odpowiednio o 6%,
- elektrownie na węglu kamiennym dadzą prawie 79 TWh, to o 4,5% mniej,
- elektrownie na węglu brunatnym wyprodukują prawie 42 TWh, to jest mniej o nieco ponad 14%,
- nadwyżka importu energii nad eksportem przekroczy 10 TWh.

Można by jeszcze trochę poszacować. Poczekajmy na dane po zamknięciu roku. Dziś jednak, w kontekście wielu dobrych świątecznych życzeń, warto pokazać jak w związku z takim bilansem energii wygląda wydobycie węgla brunatnego i jak się ono zmieniło zaledwie w kilku ostatnich latach.

Otóż w 2016 roku przy produkcji energii elektrycznej z węgla brunatnego 51,2 TWh „daliśmy” węgla 60,4 mln ton. W 2017 roku odpowiednio 51,98 TWh energii elektrycznej 61,2 mln ton. W 2018 roku przy generacji z węgla brunatnego równej 49,07 TWh węgla górnicy kopalń „brunatnych” podali 58,5 mln ton. Szacując rok 2019 to przy produkcji energii elektrycznej z węgla brunatnego około 42 TWh węgla podamy 48,6 mln ton.

Od kilku lat utrzymuje się tendencja pomniejszania produkcji energii elektrycznej z elektrowni węgla brunatnego. Z coraz

większą dynamiką. Rośnie import. Z wielu powodów. Bo nasza energia jest droga. A w energetyce w Polsce jest coraz biedniej, także „na węglu kamiennym”. Duszą nas koszty polityki klimatycznej wspólnoty unijnej, a przede wszystkim uprawnień do emisji CO₂. Będą coraz droższe. Z demagogii klimatycznej i naszej wobec niej – bezsilności. Tu najbardziej nam trzeba wielu słów wiarygodnych i działań.

Odsłona Projektu Polityki Energetycznej Polski do 2040 roku z 8 listopada br. wskazuje ku czemu zmierzamy. Otóż – w 2040 roku mamy dać produkcji energii elektrycznej z węgla brunatnego 17,3 TWh, co daje zapotrzebowanie na węgiel 20,2 mln, to jest mniej niż w szacowanym 2020 roku o 73%. Na węglu kamiennym generacja ma wynieść 45,7 TWh. To oznacza zapotrzebowanie na węgiel kamienny do produkcji energii elektrycznej (uśredniając) 17,82 mln ton, co stanowi wobec przewidywań na rok 2020 mniej o 40,5%.

Dlatego więc nie ma tu miejsca na optymizm. Nawet jeśli zacytuję wypowiedź Prezydenta Andrzeja Dudy ze wspomnianej akademii barbórkowej w Bogatyni: *„Dzisiaj Państwa zakład, kopalnia i elektrownia zapewniają w ogromnym stopniu bezpieczeństwo energetyczne dla Polski. Ogromnie za to dziękuję i chcę podkreślić wagę tego wielkiego zadania i Państwa pracy w tym wszystkim i, tym samym, służby dla Rzeczypospolitej i nas wszystkich. Chcę powiedzieć, żebyście wykonywali swoją pracę spokojnie, a my będziemy inwestowali w miarę możliwości w badania, rozwój i poszukiwanie nowych technologii. Tak, aby to, nad czym Państwo pracujecie, mogło być wykorzystywane nadal i przez najbliższe dziesięciolecia z pożytkiem dla Rzeczypospolitej, także w jak największym stopniu chroniąc środowisko naturalne i klimat”*. Wiele by trzeba pracy, wiarygodnych słów i decyzji strategicznych, które słowa Pana Prezydenta potwierdzą. Dla dobra Polski, dla Polski bezpiecznej energetycznie. Dziś więc jest czas tych decyzji!

– Czy stać nas na to, aby energetyka odeszła od tego surowca? Jeśli tak, to w jakiej perspektywie czasowej może to się stać?

– Zakres zmian i ich tempo kreśli polityka klimatyczno-energetyczna UE. Rok 2019 – to kolejny rok eskalacji celów z ambicji klimatycznych Unii Europejskiej i z nieustannie opresyjną demagogią antywęglową, która ma doprowadzić do neutralnej klimatycznie gospodarki w 2050 roku. 13 grudnia br. zakończył się szczyt klimatyczny COP25 w Madrycie, podczas którego Państwa Unii Europejskiej doszły do porozumienia w sprawie neutralności klimatycznej. Polska uzyskała zwolnienie z tego zobowiązania. Jak podkreślił Premier Mateusz Morawiecki – ustalono bardzo dobre rozwiązania dla Polski, zarówno ze strony finansowej, jak i legislacyjnej. Polska będzie w swoim tempie dochodzić do neutralności klimatycznej, zgodnie ze swoimi celami. Takie rozwiązanie pozwoli przeprowadzić transformację energetyczną w naszym kraju w sposób bezpieczny i korzystny gospodarczo. To dla nas dobra wiadomość, ale i motywacja do jeszcze większej pracy oraz działań nad innowacyjnym wykorzystaniem węgla brunatnego w naszej krajowej energetyce. Bez „natychmiastowego” zamykania kopalń i współpracujących z nimi elektrowni konwencjonalnych.

Polska polityka energetyczna winna pozostać w zgodzie z polityką europejską, ale musi realizować jednocześnie cele wzrostowe gospodarki krajowej. Wprowadzić węgiel sukcesywnie dopełniając źródła odnawialne i gazowe, ale wobec skali uzależnienia gospodarki od kopalnych surowców energetycznych, nie da się tego zrobić w tempie sugerowanym przez część polityków klimatycznych UE. Elektrownie węglowe coraz częściej będą sprawować funkcje regulacyjno-rezerwujące w systemie. Dla ubezpieczenia energetyki odnawialnej. Ich ostateczne odstawienia winne być nie tylko z rachunku ekonomii, ale i rachunku z uwarunkowań społecznych. Zawsze przy zachowaniu bezpieczeństwa energetycznego i realizacji optymalnego scenariusza dla gospodarki. Węgiel w gospodarce i energetyce winien być wykorzystywany w takiej ilości i tak długo, jak wynika to z ekonomii i interesów gospodarki.

Generacja z węgla brunatnego niezmiennie od lat jest najtańsza spośród podstawowych rodzajów wytwarzania energii elektrycznej. Wiele by można jeszcze mówić o kosztach. Wiele stosować porównań. Wszystkie wskażą atrakcyjność węgla brunatnego w produkcji energii elektrycznej. Bo mamy własne zasoby i niezależność od koniunkturalnych zmian zewnętrznych. To także istotna zaleta, jeśli chodzi o ceny energii elektrycznej sprzedanej. Mimo coraz wyższych kosztów uprawnień do emisji CO₂ nadal z węgla brunatnego ceny są najniższe spośród generacji konwencjonalnej. Także w porównaniach z odnawialną też, gdyby odrobinę poczyścić z ukrytego i widocznego subsydiowania.

– Jakie są obecnie największe problemy branży?

– Coraz dramatyczniej wołamy o rozprawę i analizę wszystkich skutków, jakie niesie plan odejścia od energetyki węglowej w naszym kraju. W ostatnich latach obserwuje się przypadki niewłaściwego społecznie postrzegania energetyki paliw stałych. Nieprawdziwie komunikuje się, że to energetyka jest głównym winowajcą zanieczyszczenia powietrza w Polsce. Tymczasem w wielkich miastach naszego kraju problemem jest smog spowodowany przez samochody, zaś w mniejszych – także przez piece węglowe. Narosło wiele mitów – także ten, że jak zamknijemy elektrownie i kopalnie, to załatwimy problem zanieczyszczenia powietrza. Nie tędy droga! Gdyby jednak miało tak być, to niska emisja bez radykalnych decyzji i znacznych pieniędzy dalej będzie truć. Zagrozimy przy tym bezpieczeństwu energetycznemu kraju. Ale nie tylko. Elektrownie konwencjonalne i górnictwo z otoczeniem tylko w Polsce dają chleb kilkuset tysiącom ludzi. Dla nich w przypadku radykalnego odejścia od paliw stałych trzeba przygotować alternatywę. Dlatego też na szczycie COP25 w Madrycie państwa Unii Europejskiej ustaliły, że cały proces dochodzenia do neutralności klimatycznej będzie wspomagany przez Fundusz Sprawiedliwej Transformacji w wysokości 100 mld euro. Z uwagą będziemy oczekiwać na dalsze informacje z Komisji Europejskiej w sprawie wsparcia transformacji energetycznej, ale także innych propozycji w ramach Zielonego Ładu.

Największym problemem jest zmiana niestusznego i nieracjonalnego wizerunku energetyki paliw stałych. Wieloletnia indoktrynacja medialna i aktywność wizjonerów klimatycznych

zrobiła swoje. Dziś wystarczy wymalować się na zielono, wyuczyć kilku medialnych sloganów klimatycznych, aby „robić za zbawcę klimatu”. Dodajmy, że problemy dzisiejsze są także z nieskutecznej jak dotąd współpracy naszego państwa w tworzeniu wspólnotowej polityki klimatycznej UE z uwzględnieniem naszych racji. Potrzeba nam wiele więcej czasu i dużo więcej pieniędzy, aby mierzyć się z energetyką naszych sąsiadów. Tych szczególnie, którzy budowali ją w zupełnie innych uwarunkowaniach politycznych i innych realiach gospodarczych.

W stanie niepewności strategicznej naszej polityki energetycznej podejmowanie decyzji inwestycyjnych w energetyce, nie tylko brunatnej, jest w takiej skali ryzyka, że wiele z nich jest odkładanych. Te zaś podejmowane mimo wszystko, są w ogromnej skali utrudnień. Wymienię choćby problemy pozyskania koncesji.

– Jakie znaczenie ma górnictwo węgla brunatnego dla gmin i powiatów, w których wydobywanie jest prowadzone?

– Tu nie trzeba słów. Wystarczy przyjrzeć się gminom z otoczenia naszych odkrywek. Wystarczy zobaczyć jak żyją tam ludzie. To nasi pracownicy i ich rodziny. Często podmioty z naszego

otoczenia gospodarczego. A o wadze przychodów gmin i naszej skutecznej współpracy z nimi dla ich rozwoju niech świadczy ranking w wysokości budżetów tych gmin na tle innych. Po co słowa. To widać!

– Czy węgiel brunatny może być proekologiczny?

– Energetyka węgla brunatnego w Polsce (póki co najtańsza) stanowi bardzo istotną część niezbędnej niezależności energetycznej kraju. Bez niej w zużyciu energii pierwotnej przekroczymy uznawany za bezpieczny próg uzależnienia od dostaw zewnętrznych. Nie trzeba się wymądrzać, aby wiedzieć, iż nośniki energii są w geopolitycznej skali narzędziem politycznej gry. Widzimy to codziennie, także w naszym wspólnotowym otoczeniu. Czyż zatem wolno już dziś pogrzebać węgiel brunatny, gdy:

- ... jego zasoby ubezpieczają potrzeby produkcji energii elektrycznej wg tendencji z logiki bezpiecznej energetycznie Polski na wiele dziesiątków lat,
- ... złoża ZŁOCZEW, GUBIN, OŚCISŁOWO i DĘBY SZLACHECKIE to tylko cząstka TEGO, co w zasięgu i co bezwzględnie należy chronić,

- ... mamy dość wiedzy, aby sięgnąć do czystych technologii generacji opartych o technologię zgazowania węgla z emisją CO₂ około 600 g/kWh w produkcji energii elektrycznej w pierwszej kolejności, a w późniejszym okresie, w oparciu o technologię ogniw węglowych, z emisją CO₂ około 300 g/kWh, także w układach hybrydowych,
- ... polska nauka z doświadczeń wielu lat dowiodła, że potrafi, także z międzyuczelnianej współpracy, wskazać technologie przyszłości energetyki paliw stałych na miarę wyzwań środowiskowych,
- ... koncepcja utworzenia funduszu na rzecz modernizacji energetyki ze sprzedaży uprawnień do emisji może i winna sfinansować wdrożenia niskoemisyjnych technologii produkcji energii elektrycznej z zasobów własnych miast,
- ... dla wielu gałęzi gospodarki uboczne produkty spalania stanowią istotne źródło pozyskiwania wielu materiałów i minerałów zamiast ich wydobywania, bądź sprowadzania z zewnątrz,
- ... rozwój energetyki odnawialnej (niestabilnej z natury) musi, póki co, ubezpieczać energetyka wielkosystemowa i tę rolę pracy w podstawie określoną z istniejących i nowych technologii spełnić może energetyka brunatna bez ryzyka i nadmiernych kosztów atomowych „fantasmagorii”,
- ... dla wielu branż energochłonnych (nowoczesnych na miarę najnowszych technologii) gospodarki w Polsce groźba eliminacji najtańszej energii i sięgnięcia do droższej, to utrata marz, emigracja produkcji w strefy bez obciążeń emisyjnych z ogromnymi skutkami społecznymi.

W tym rozumieniu energetyka węgla brunatnego, jest i może być bardziej przyjazna środowisku. Kopalnie węgla brunatnego

to inny świat niż ten, tak niesłusznie postrzegany przez wielu. Skutecznie, choć kosztownie, oddaje ziemi to, co zapożyczyła. Często oddaje w lepszym stanie niż przed. Dla naszego bezpieczeństwa energetycznego. Tu także nie trzeba słów. To widać. To są fakty! Bo choć zabiera, to oddaje. Licząc wszystkie pożytki – dużo więcej!

– Jak branża radzi sobie z naciskami organizacji ekologicznych, w tym także z ekoterroryzmem?

– Nie radzimy sobie. Jak dotąd ani państwo, ani politycy, ani media. Organizacje ekologiczne mogą być merytorycznym partnerem w wyborze optymalnych wyborów potrzeb gospodarki i szacunku dla środowiska. Nie potrafimy skutecznie oddzielić tych, którzy chodzą nogami po ziemi walcząc o środowisko od tych w obłokach nieracjonalnych emocji i oderwania od rzetelności i rzeczywistości. Bywa, że w służbie interesów odległych ochronie środowiska. Trzeba to wreszcie zauważyć. I to szybko. Państwo w swej odpowiedzialności za nasze byty i w polityce odpowiedzialności za słowa. Także te „cukrowane”. Szanując nasze prawo do życia w czystym powietrzu i otoczeniu. Przede wszystkim tu na miejscu. Nie jest tu winna energetyka. Zabija nas skutecznie niska emisja. To skutek ogrzewania i gęstniejącego transportu.

Media wolą jednak nowinki z działań „ekoterrorystów”. To się dobrze „sprzedaje” na ekranie i nie tylko, trudniej niż prawdy z doknań naszych naukowców i praktyków inżynierskiej sztuki górniczej. To trzeba, można i należy zmienić.

*Rozmawiała
Aldona Minorczyk-Cichy*

Z troską o branżę wydobywczej – Barbórka w PGE GiEK

Współce PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna z Grupy Kapitałowej PGE odbyły się 4 grudnia centralne uroczystości z okazji Dnia Górnika. Gratulacjom i życzeniom dla pracowników kopalń węgla brunatnego towarzyszyły refleksje dotyczące sprawiedliwej transformacji polskiej energetyki.

Obchody górniczego święta w PGE GiEK w Bełchatowie rozpoczęły się o świcie tradycyjną pobudką orkiestry Kopalni Bełchatów. W intencji górników odprawiono mszę św., po której górnicy wraz z gośćmi przemaszewali ulicami miasta na uroczystą akademię.

Barbórkę wspólnie z górnikami kopalń węgla brunatnego celebrowali m.in. Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP – Błażej Spychalski, parlamentarzyści na czele z Antonim Macierewiczem, Marszałkiem Seniatem Sejmu, a także senatorowie, władze samorządowe i przedstawiciele Grupy PGE, w tym Ryszard Wasilek, wiceprezes zarządu ds. operacyjnych PGE Polskiej Grupy Energetycznej oraz zarząd PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna na czele z prezesem Robertem Ostrowskim.

*Uroczysty przemarsz
górnictwowy,
zarząd PGE GiEK.*

Sprawiedliwa transformacja z poszanowaniem ludzi pracy i ich jakości życia

W imieniu Prezydenta RP życzenia złożył Błażej Spychalski, sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta. – Czarne mundury, szpady i sztandary, barbórkowe zwyczaje i pieśni wyrażają dumę z przy-

Błażej Spychalski, sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta.

należności do wyjątkowej grupy zawodowej oraz przywiązanie do górniczego etosu. A ów etos to poszanowanie uczciwej, sumiennej pracy, wiedza fachowa i mistrzowskie opanowanie swojego zawodu, męstwo i wytrwałość w obliczu potężnych żywiołów. A nade wszystko braterstwo – unikalne więzy jedności i wzajemnego zaufania rodzące się między ludźmi, którzy razem wykonują codziennie pracę ciężką, trudną i, mimo postępu technicznego, wciąż ryzykowną. Wyrażając szacunek dla tych wspaniałych tradycji i wartości, pragnę przekazać Państwu najserdeczniejsze gratulacje, podziękowania i życzenia. Gratuluję sukcesów, które razem współtworzą sukcesy PGE. To również dzięki staraniom Kierownictwa i Pracowników wszystkich spółek i zakładów pracy wchodzących w skład Grupy Kapitałowej PGE, Polska odnotowała kolejny rok wzrostu i modernizacji – a Polacy z nadzieją spoglądają w przyszłość swoją i swoich bliskich. Zarówno w ich imieniu, jak i moim własnym, dziękuję za Państwa fachowość, wytrwałość, niezawodność i zaangażowanie. Dziękuję za pewność, stabilność oraz dobrą organizację produkcji i dystrybucji energii, dzięki której nasz kraj rozwija się, umacnia swoje bezpieczeństwo i odpowiada na wyzwania obecnego czasu – napisał w liście Andrzej Duda, Prezydent RP.

Życzenia dla górników z PGE GiEK przesłał także Mateusz Morawiecki, premier RP. – Jest taki szczególny dzień w życiu górników i wszystkich związanych z tym zawodem, kiedy w uroczystej i radosnej atmosferze wyrażają dumę z wykonywanej pracy i jej znaczenia dla Polski. To dzień Ich patronki – Świętej Barbary. Wszystkich Państwa zebranych na bełchatowskiej uroczystej Akademii Barbórkowej zapewniam o moim najwyższym szacunku. Na uroczystościach barbórkowych pielęgnują Państwo silną więź łączącą środowisko górnicze i podkreślają etos ciężkiej i odpowiedzialnej pracy. Ten piękny zwyczaj jest kontynuacją tradycji i obyczajowości górniczej kultywowanej przez wieki, świadczącej o wyjątkowo-

ści górniczego stanu. Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów jest obecnie niekwestionowanym liderem na rynku i jednym z największych europejskich dostawców tego surowca. Jest podmiotem, który ma szczególnie istotne znaczenie dla naszej gospodarki. Dziś cały sektor górniczy stoi przed wieloma wyzwaniami, dlatego wymiana doświadczeń związanych m.in. z wykorzystaniem innowacyjnych technologii jest nie do przecenienia. Jestem przekonany, że kolejne lata okażą się czasem realizacji ambitnych zamierzeń Państwa spółki. W tym wyjątkowym dniu pragnę z całego serca podziękować Zarządowi oraz pracownikom PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna oraz Kopalni Węgla Brunatnego Bełchatów za wkład w rozwój całej branży. Państwa wiedza i doświadczenie są imponujące. My, Polacy jesteśmy wdzięczni za Państwa zaangażowanie w zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej – napisał Mateusz Morawiecki, premier RP.

– Tutaj w Bełchatowie musimy patrzeć w przyszłość ze szczególną troską,

Gospodarze i goście – Barbórka 2019.

bo Bełchatów to serce polskiej energetyki i każda rodzina mieszkająca w tym regionie jest w jakiś sposób z nią związana. Wiemy, że dziś energetyka potrzebuje mądrych zmian, a na naszych barkach spoczywa szczególna odpowiedzialność za krajowy sektor energetyczny. Jesteśmy świadomi wy-

Robert Ostrowski, prezes PGE GiEK.

Życzenia złożył Sławomir Wochna, dyrektor oddziału KWB Turów.

Barbórka 2019.

zwań jakie już dziś stoją przed polską energetyką i z jakimi przyjdzie nam się zmierzyć w najbliższym czasie. W tym celu, już teraz stawiamy na stały rozwój i wykorzystanie innowacyjnych rozwiązań w całym łańcuchu naszej działalności – od wytwarzania, poprzez przesył, na sprzedaży energii elektrycznej kończąc – mówił Ryszard Wasilek wiceprezes zarządu ds. operacyjnych PGE Polskiej Grupy Energetycznej.

Wiceprezes zapewniał, że PGE podejmuje liczne inicjatywy, które prowadzą do nowoczesnej i niskoemisyjnej gospodarki. Jako przykład podał miliardowe inwestycje prośrodowiskowe realizowane w pobliskiej Elektrowni Bełchatów. – *Cały czas zmieniamy się tak, by sprostać oczekiwaniom i wyzwaniom, które wynikają z naszej pozycji czołowego dostawcy energii, jednego z największych pracodawców w kraju i firmy działającej według standardów społecznej odpowiedzialności biznesu* – dodał Ryszard Wasilek.

Wyjątkowe podziękowania za ciężką i ważną pracę dla Polski

Podczas tej wyjątkowej dla wszystkich górników uroczystości Robert Ostrowski, prezes zarządu PGE GiEK, podkreślał znaczenie górnictwa węgla brunatnego w zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego Polski. – *Ciężka praca górników współtworzy warunki dla niezawodnych i niedrogich dostaw energii. Nasze nowe, wysokosprawne bloki węglowe spełniają najostrzejsze wymagania środowiskowe. Najnowocześniejsze technologie uzupełniają się ze znakomicie funkcjonującym zespołem pracowniczym na każdym szczeblu firmy, co pozwala skutecznie reagować na wyzwania współczesnego świata, w którym nierozdzielnie związane z pojęciem dobrego biznesu są: jego społeczna odpowiedzialność oraz troska o środowisko. Doskonale dajemy sobie sprawę, że bez ciężkiej pracy górników, nie sposób wyobrazić sobie funkcjonowania sektora energetycznego, dającego Polakom moc, ciepło i tak potrzebne poczucie bezpieczeństwa.*

Szczególne słowa uznania zostały skierowane do górników z Kopalni Węgla Brunatnego Bełchatów, którzy swoją pracą przy-

czyniają się do produkcji 22 proc. krajowej energii elektrycznej wytwarzanej w Elektrowni Bełchatów. – *W tym wyjątkowym miejscu na gospodarczej mapie Polski, świę-*

Wręczenie odznaczeń państwowych, wręcza Błażej Spychalski.

Barbórka 2019

W uznaniu zasług

Barbórkowa gala była okazją do uhonorowania pracowników spółki PGE GiEK odznaczeniami państwowymi i branżowymi, w tym postanowieniem Prezydenta RP Brązowymi Krzyżami Zasługi i Medalami za Długoletnią Służbę. Na wniosek prezesa PGE GiEK Minister Energii przyznał stopnie Generalnego Dyrektora Górniczego i Dyrektora Górniczego. Minister Energii przyznał również odznaczenia Zasłużony dla Górnictwa RP, natomiast Minister Środowiska odznaczenia Zasłużony dla Polskiej Geologii. Pracowników kopalń uhonorowano także wyróżnieniami za zaangażowanie w rozwój innowacyjności.

Nadanie dyrektorskich stopni górniczych.

owanie Barbórki, będącej także istotną częścią polskiego dziedzictwa kulturowego, wrosło już w tradycję pięknej i hojnej ziemi bełchatowskiej. Od wielu lat daje ono górnikom poczucie godności oraz wyjątkowej wspólnoty. Za sprawą tej wspólnoty naszym udziałem jest dzisiaj dobrze pojmowany patriotyzm gospodarczy, stanowiący niewzruszalną część nowoczesnej wizji rozwoju Polski – podkreślał prezes Ostrowski.

Obchodom Dnia Górnika towarzyszył występ Izabelli Trojanowskiej. Po koncercie uczestnicy gali mogli skosztować tradycyjnego krupnioka.

Prezydent Andrzej na Barbórce w Turowie

kacji narodowej, Piotrem Dziadzio, sekretarzem stanu w ministerstwie środowiska, głównym geologiem kraju, a także przedstawiciele związków zawodowych na czele z Piotrem Dudą, przewodniczącym komisji krajowej NSZZ Solidarność oraz Barbarą Popiełarż, pierwszą wiceprzewodniczącą OPZZ. Wśród gości uroczystości nie zabrakło także przedstawicieli władz samorządowych, uczelni wyższych, duchowieństwa, służb mundurowych, spółek i instytucji współpracujących z kopalnią, a także władz Grupy Kapitałowej PGE na czele z Henrykiem Baranowskim, prezesem zarządu PGE Polskiej Grupy Energetycznej oraz Ro-

WKopalni Węgla Brunatnego Turów, należącej do spółki PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna z Grupy Kapitałowej PGE, przy dźwiękach górniczego hymnu, poczty sztandarowe wprowadziły brać górniczą oraz gości zaproszonych na uroczystą akademię z okazji Dnia Górnika. Obchody barbórkowe w Turowie zaszczylił swoją obecnością Andrzej Duda, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. To pierwsza wizyta głowy państwa w tak ważnym dla górników Turowa dniu.

W akademii wzięli także udział władze rządowe i parlamentarzyści, na czele z Adamem Gawędą, wiceministrem aktywów państwowych, Marzeną Machałek, wiceministrem edu-

Przemówienie okolicznościowe Roberta Ostrowskiego, prezesa PGE GiEK.

Duda wie

bertem Ostrowskim, prezesem zarządu PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna.

Prezydent RP Andrzej Duda złożył kwiaty pod figurą św. Barbary, a podczas akademii uhonorował pracowników kopalni Krzyżami Zasługi. Pan Prezydent nadał pracownikom kopalni pięć Złotych i dwa Brązowe Krzyże Zasługi oraz 16 Złotych, 7 Srebrnych i dwa Brązowe Medale za Długoletnią Służbę.

Podczas uroczystości dyrekcja Kopalni Turów nadała honorowe odznaki Zasłużony Pracownik Turowa, które otrzymali Henryk Baranowski, prezes PGE Polskiej Grupy Energetycznej, Andrzej Kopertowski, wiceprezes zarządu PGE GiEK, Piotr Duda, przewodniczący NSZZ Solidarność, wiceprzewodniczący Rady Dialogu Społecznego, Jarosław Grzesik, przewodniczący Krajowego Sekretariatu Górnictwa i Energetyki NSZZ Solidarność oraz

Prezydent RP Andrzej Duda złożył kwiaty pod figurą św. Barbary.

Andrzej Użarowski, zastępca przewodniczącego Międzyzakładowego Związku Zawodowego Pracowników Ruchu Ciągłego PGE GiEK w Elektrowni Turów.

Prezydent RP Andrzej Duda w swoim przemówieniu powiedział m.in.: – Wielce Szanowni Pracownicy Kopalni i Elektrowni w Turowie! Jeszcze raz bardzo serdecznie wszystkich witam i pozwolę sobie powiedzieć to, co jest tradycją górniczą na przywitanie: Szczęść Boże! Szczęść Boże całej Braci Górniczej!

Szanowni Państwo, kiedy popatrzymy na dane statystyczne Państwa zakładu – można powiedzieć, kombinatu, a przede wszystkim kopalni – to widzimy, jak ogromne jest jej znaczenie dla Polski. Mówiliśmy dzisiaj: 72 lata tej kopalni, pracującej cały czas dla Polski. Tak, ale to tak naprawdę na tym terenie tradycja górnicza, która sięga znacznie wcześniej, zaczęła się gdzieś przed połową XVIII wieku i wprawdzie nie w takiej skali jak dzisiaj, ale trwała cały czas i rosła tutaj, na tych terenach.

Rzeczywiście, te 72 lata temu ruszyła tutaj pełną parą kopalnia, która przez cały ten czas budowała potencjał energetyczny Polski, która przez ostatnie 30 lat w ogromnym stopniu buduje potencjał energetyczny wolnej, niepodległej, suwerennej Rzeczypospolitej Polskiej, ale przede wszystkim – co bardzo mocno chcę podkreślić – zapewnia nam nasze bezpieczeństwo energetyczne.

Jeżeli spojrzymy na tę długą historię, śmiało można powiedzieć, co najmniej trzech pokoleń pracowników, gdzie ta tradycja pracy w tym zakładzie, bardzo często

przecież przechodzi z ojca na syna, z matki na córkę – to powiemy tak: to jest miliard ton węgla wydobytych przez te 70 lat, to jest 2 miliardy 300 milionów metrów sześciennych nadkładu, który także został wydobyty tutaj, w tych zakładach. To jest dzisiaj 2 miliony 300 tysięcy gospodarstw domowych, które dzięki wydobyciu przez Państwa węgla, mają energię elektryczną, są pod tym względem bezpieczne, są zasilane, ludzie żyją normalnie, mogą się rozwijać, realizować swoje marzenia i plany, prowadzić swoje firmy, a przede wszystkim czuć się bezpiecznie.

To jest wielkie zadanie i wielka służba, którą Państwo realizujecie dla Polski, chcę to bardzo mocno podkreślić, dla nas wszystkich. Mówiłem to przed momentem każdemu z Państwa, z osobna, którym wręczałem odznaczenia państwowe. Bardzo serdecznie ich zresztą gratuluję.

Chcę powiedzieć, że w jakimś sensie proszę to także przyjąć jako symbol uznania i mego wielkiego szacunku składanego w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej dla całej braci górniczej, bo oczywiście jest to górnicze święto. Jest to święto także i patronki górników, świętej Barbary, ale jest to także, proszę przyjąć, święto wszystkich, którzy pracują w tych zakładach: w zakładzie górniczym, w elektrowni, we wszystkich spółkach, które współpracują. To jest Państwa wielkie święto, święto także i tej ziemi.

Sławomir Wochna wręczył Prezydentowi obraz z jego podobizną w mundurze górniczym.

Tak jak powiedziałem, to służba dla Polski, która jest bardzo ważna, która – w szczególności patrząc na tę służbę górniczą – wcale nie jest łatwa. Nie darmo patronką jest właśnie św. Barbara, przed której figurą przed rozpoczęciem dzisiejszej uroczystości złożyliśmy kwiaty, za co także bardzo dziękuję; że ona tutaj jest, że mogliśmy tę dzisiejszą uroczystość właśnie od niej zacząć. Dziękując jej z jednej strony za opiekę nad górnikami, ich rodzinami i wszystkimi pracownikami tych zakładów, ale z drugiej strony także patrząc przez ten pryzmat na służbę górniczą, która jest służbą niezwykłą – nie darmo to właśnie św. Barbara jest od połowy XV wieku patronką górników.

Jest także, jak wszyscy Państwo dobrze wiecie, patronką szybkiej i łagodnej śmierci. O taką właśnie łagodną i spokojną śmierć ludzie do św. Barbary się modlą. Jest kilka grup zawodowych, których patronką właśnie z tego względu ona jest. Ta młoda dziewczyna, męczennica, zakatowana i zamordowana, ponieważ nie chciała się wyrzec swojej wiary chrześcijańskiej. Jest patronką górników, ale oprócz tego jest także patronką

właśnie elementem, czy to w kopalniach węgla kamiennego, czy kopalniach innych, podziemnych, człowiek się liczy z tąpnięciem, zawałem, innym wypadkiem, tak tu liczy się z osunięciem ziemi i z innym wypadkiem, który w czasie górniczej pracy także w kopalni odkrywkowej – choć wydawałoby się, że pod jasnym niebem – może się zdarzyć. I czasem się zdarza.

To jest właśnie to, co z jednej strony prowadzi górników do tego tronu św. Barbary, by się pomodlić za swoje rodziny, swoją pracę i służbę, za swoje bezpieczeństwo, ale z drugiej strony także i każe darzyć te właśnie zawody pod tym znakiem wykonywane wielkim szacunkiem i specjalną estymą.

I proszę mi wierzyć, tak też się, jak Państwo widzicie, u nas dzieje. Rzeczywiście u nas zawód górnika, rodziny górnicze, mają ten szczególny status w Rzeczypospolitej, z czego jak osobiście bardzo się cieszę.

Mam też niezwykle szacunek do tradycji i tej specyficznej kultury, jaka panuje w szeroko pojętej społeczności górniczej – bo nie tylko samych górników, ale także ich rodzin. Niezwykłej wspólnoty i więzi, która górników, ratowników pcha ku temu, żeby z narażeniem własnego życia iść i do samego końca nieść pomoc swoim kolegom. Dopóki ich nie odnajdą, nie ustają nigdy w pomocy. Nie ma czegoś takiego, żeby ktoś został nieodnaleziony pod ziemią. Choćby wszyscy mówili, że nie ma już żadnych szans, idą i nie przerywając akcji ratunkowej, cały czas, mimo wszelkiego ryzyka, trwają.

To więc rodzin, żon, które stoją przy sobie i wspomagają się w najtrudniejszych nawet chwilach. Razem, bo wiedzą, że każdą z nich może to spotkać. Bardzo często wynoszą ten obyczaj także ze swoich domów, przejmują go po swoich matkach i babciach.

To właśnie to wszystko jest świętowane i podnoszone na piedestał każdego święta Waszej patronki, św. Barbary. Ogromnie za to dziękuję. Dziękuję za ten trud górniczej pracy, także za podtrzymywanie tradycji i kultury, również tutaj, na tej ziemi, gdzie to górnictwo także ma swoją specyfikę. Choć jest inne niż to na Górnym Śląsku.

Akademia Barbórkowa, stoją od lewej: Adam Gawęda – wiceminister aktywów państwowych, Paweł Mucha – Zastępca Szefa Kancelarii Prezydenta RP, Piotr Duda – szef NSZZ „Solidarność”, Andrzej Duda – Prezydent RP, Henryk Baranowski – prezes PGE, Robert Ostrowski – prezes PGE GiEK, Sławomir Wochna (gospodarz Akademii) – dyrektor oddziału KWB Turów, Jarosław Grzesik – przewodniczący Krajowego Sekretariatu Górnictwa i Energetyki NSZZ „Solidarność”.

strażaków, rybaków, żeglarzy, a także saperów – wszystkich tych, którzy z racji wykonywanych przez siebie obowiązków, nie znają dnia ani godziny, a w ich pracy zdarza się czasem ten nieprzewidywany moment, w którym następuje nieszczęście i ludzie giną.

To w tym roku dwudziestu górników w Polsce, którzy w czasie swojej służby górniczej odeszli „na wieczną szychę”. Taka jest specyfika tej górniczej służby. Wiemy dobrze o tym, że z tym

Dużo się dzisiaj mówi o przyszłości, o tym, co będzie. Ta elektrownia także się rozwija i będzie się rozwijała. Rozwija się, bo powstaje tutaj nowy blok energetyczny, który wkrótce przyniesie energię elektryczną jeszcze dodatkowemu milionowi gospodarstw domowych. Opierając się na tym węglu, który tutaj jest wydobywany, ale z uwzględnieniem najnowocześniejszych, niskoemisyjnych technologii. To dzisiaj bardzo ważne. I mam na-

Pamiątkowe zdjęcie odznaczonych z Prezydentem RP.

dziesięć, że dzisiaj nikt nie wątpi w to, że wszyscy chcemy mieć jak najczystsze powietrze, wszyscy chcemy oszczędzać otaczające nas środowisko naturalne, także kierując się wyrażoną w naszej konstytucji zasadą zrównoważonego rozwoju, choćby rozumianą w ten tradycyjny sposób, że chcemy to, co nas otacza, przyrodę, powietrze i wszystko to, co dobre, zachować dla przyszłych pokoleń, dla naszych dzieci i wnuków.

Ale ten rozwój musi być we właściwym rozumieniu zrównoważony. Musimy inwestować w nowe technologie, to dlatego właśnie są tutaj panowie ministrowie specjalizujący się w geologii i w ochronie klimatu, i w górnictwie. Są tutaj obecni – swoją obecnością dając świadectwo szacunku, ale i przyszłościowemu myśleniu i dbałości o to, by Polska dobrze się rozwijała, by była nowoczesna, ale przede wszystkim, by była bezpieczna. A bezpieczna to znaczy taka, w której energia elektryczna będzie, bo jak Państwo wiecie – i jak powiedział niedawno pan premier – najdroższa jest ta energia elektryczna, której nie dostarczono.

Dzisiaj Państwa zakład, kopalnia i elektrownia zapewniają w ogromnym stopniu to bezpieczeństwo energetyczne dla Polski. Ogromnie za to jeszcze raz dziękuję i chcę podkreślić wagę tego wielkiego zadania i Państwa pracy w tym wszystkim i, tym samym, służby dla Rzeczypospolitej i nas wszystkich.

Chcę powiedzieć, żebyście wykonywali swoją pracę spokojnie, a my będziemy inwestowali w miarę możliwości w badania,

rozwój i poszukiwanie nowych technologii. Tak, aby to, nad czym Państwo pracujecie, mogło być wykorzystywane nadal i przez najbliższe dziesięciolecia z pożytkiem dla Rzeczypospolitej, także w jak największym stopniu chroniąc środowisko naturalne i klimat.

To także oczywiście zmiany, które będziemy musieli wprowadzać w naszym przemyśle i w miksie energetycznym. Ale chcę bardzo mocno podkreślić coś, co jest naszym wielkim przesłaniem, i co chciałbym, żeby zostało dobrze zrozumiane. Mówiliśmy prawie rok temu w Katowicach, w grudniu 2018 roku, w czasie konferencji COP24 o tym, że wielkim przesłaniem rozsądnej ochrony klimatu na świecie i w takich państwach jak Polska – które mają swoje uwarunkowania, a także swój przemysłowy charakter budowany i odziedziczony po wcześniejszych dziesięcioleciach – niezwykle istotne jest przestrzeganie żelaznej zasady, którą nazwaliśmy *just transition*, czyli sprawiedliwej transformacji. Czyli: transformacji, ochrony przyrody, klimatu, ale w taki sposób, żeby to było bezpieczne dla człowieka i bezpieczne dla rozwoju i funkcjonowania państwa. A państwo to także, a może przede wszystkim, mieszkający w nim ludzie. To pracownicy, zakłady pracy, to poziom życia, który chcemy, żeby był coraz wyższy. To wreszcie bezpieczeństwo, od energetycznego poczynając, kończąc na tym socjalnym. Aby praca była i żeby człowiek mógł godnie żyć.

Kiedy mówimy o ochronie klimatu, to chcę bardzo mocno podkreślić. Patrząc na interesy Rzeczypospolitej i naszego bezpieczeństwa, ten właśnie element będziemy podkreślali najmocniej. Tak, żeby ta transformacja, która będzie realizowana poprzez wdrażanie nowoczesnych technologii, ale także poprzez rozsądne korzystanie z naszych bogactw naturalnych i tego wszystkiego, co daje nam otaczający nas świat i przyroda, z odpowiednim wykorzystaniem myśli i pracowitości ludzkiej, służyło rzeczywiście rozwojowi Polski. A nie hamowało ten rozwój i niszczyło rodziny, załamywało ludzi, burzyło porządek i tak bardzo potrzebny nam wszystkim ład i spokój.

Chcę Państwa zapewnić o tym: dopóki ja jestem Prezydentem Rzeczypospolitej i dopóki ja w jakikolwiek sposób mam wpływ na to, w jakim kierunku Polska się rozwija i w jakim kierunku są prowadzone polskie sprawy, sprawą żelazną dla mnie będzie szacunek dla ludzi ciężkiej pracy, w tym dla ludzi polskiego górnictwa; szacunek dla Rzeczypospolitej, dla człowieka, który ciężko pracuje, aby utrzymać swoją rodzinę, któremu praca jest potrzebna – po to, by on i jego rodzina mogli prowadzić godne życie. To się ludziom

bezpiecznego pod opieką św. Barbary kolejnego roku pracy dla bezpieczeństwa i powodzenia Państwa rodzin, dla bezpieczeństwa i wzrostu w siłę Rzeczypospolitej, dla bezpieczeństwa nas wszystkich. Szczęść Boże!

Słowa podziękowania dla pracy górników Kopalni Turów skierował także prezes zarządu PGE GiEK. *Uroczystości barbór-*

zwyczajnie od Rzeczypospolitej należy. I każdy musi, także i w swojej ideologii, to uwzględniać.

Wszystkim polskim górnikom, wszystkim szanownym Państwu jeszcze raz dziękuję za trud pracy. Życzę udanego, bez-

kowe w Zagłębiu Turoszowskim obchodzone są od przeszło 70 lat. Przez te wszystkie lata funkcjonowania oddział Kopalni Węgla Brunatnego w Turowie przeszedł wiele zmian, ale jedno się nie zmienia: kopalnia pozostaje najważniejszym pracodawcą w tej części kraju. Tradycyjna górnicza Barbórka jest w naszej organizacji pomostem łączącym nie tylko przeszłość z teraźniejszością, ale – o czym jestem przekonany – również z pomyślną przyszłością całej Grupy Kapitałowej – podkreślił Robert Ostrowski, prezes zarządu PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna.

Prezes PGE GiEK podkreślił także, że tradycja i nowoczesność turoszowskiego kompleksu uzupełniają się, co jest niezwykle istotne z punktu widzenia procesu transformacji energetycznej. – Realizowane przez spółkę PGE GiEK inwestycje w nowe moce wytwórcze, które zastąpią wycofane z eksploatacji jednostki starszej generacji są doskonałym tego przykładem. Budowa nowego bloku w Elektrowni Turów sprawi, że węgiel z Kopalni Turów będzie wykorzystany jeszcze efektywniej, a to będzie wpływać na przyszłość i dalszy rozwój całego kompleksu – powiedział Robert Ostrowski.

Uroczystość uświetnił występ Górniczej Orkiestry Kopalni Węgla Brunatnego Turów.

Anna Woźna
Henryk Izydorczyk
for. Igor Smirnow (KPRP), Wiesław Kleszcz

Zgodnie z tradycją

Program obchodów Dnia Górnika w zagłębiu konińskim przewiduje jeden punkt, który realizowany jest w przeddzień Barbórki. Trzeciego grudnia górnicy PAK KWB Konin składają kwiaty pod pomnikiem swojej patronki, znajdującym się pod biurowcem

w Kleczewie. W krótkiej, ale podniosłej uroczystości biorą udział poczty sztandarowe kopalni, zarząd spółki oraz poczty i delegacje działających w firmie związków zawodowych i organizacji społecznych.

W tym roku pokłon świętej Barbarze złożony został zgodnie z tradycją. A czwartego grudnia rano górnicy z Konina uczestniczyli w mszy odprawionej w intencji pracowników kopalni i ich rodzin. Msza celebrowana była w kościele św. Wojciecha, skąd górniczy pochód przemaszerował na śniadanie przygotowane na placu obok amfiteatru. W barbórkowej uroczystości pracow-

nikom kopalni towarzyszyli posłowie oraz, jak zawsze od 65 lat, górnicza orkiestra.

Konińscy górnicy spotkali się na barbórkowej akademii 6 grudnia. Zaproszenie na tę uroczystość przyjęli dwaj posłowie, wicewojewoda wielkopolski, pełnomocnik Zarządu Województwa Wielkopolskiego, prezydent i wiceprezydent Konina oraz przewodniczący Rady Miasta, burmistrzowie i wójtowie górniczych gmin, dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Poznaniu oraz przedstawiciele służb miejskich. Wśród gości był także

Do uczestników spotkania zwrócił się prezes zarządu PAK KWB Konin Paweł Markowski, który powiedział m.in.: *Barbórka to najważniejsze święto górniczego stanu. Jest wyjątkową okazją*

prezes zarządu ZE PAK, przedstawiciel rady nadzorczej oraz spółek grupy kapitałowej. Na akademię przybyli seniorzy – byli dyrektorzy i prezesi kopalni, przedstawiciele zakładowych organizacji związkowych, rady pracowników i społecznej inspekcji pracy oraz reprezentanci załogi kopalni Konin i spółki PAK Górnictwo.

do zastanowienia się, co zrobiliśmy, gdzie jesteśmy i dokąd zmierzamy. Jak Państwo (a zwłaszcza pracownicy kopalni) wiecie, dzisiejsza sytuacja firmy, ale też i całego przemysłu górnictwa węglowego i energetycznego, nie jest najlepsza. Jednak w tych trudnych czasach są też isierki nadziei.

Zacznę od wydarzenia, które było szczególnie istotne dla kopalni Konin w roku 2019, to jest od odkrywki Tomisławice. Od dziesięciu lat toczyliśmy bój z pseudoekologami, którzy próbowali zamknąć naszą odkrywkę, sprawa stanęła aż przed Komisją Europejską. Jednak w tym roku dostaliśmy ostateczną decyzję, że odkrywka Tomisławice działa zgodnie z prawem i działać będzie dalej.

Patrząc na salę, w której się spotkaliśmy, nie mogę nie wspomnieć o tym, że dużą część obowiązków związanych z pracą w kopalni wzięli na swoje barki pracownicy spółki PAK Górnictwo, których przedstawiciele są na naszej uroczystości. Wy byliście pierwszymi, których dotknęła restrukturyzacja. W tym roku w ra-

*Medale złote **Za Długoletnią Służbę** wręczyła Aneta Niestrawska, wicewojewoda wielkopolski.*

mach dalszej restrukturyzacji spora grupa pracowników administracji została przejęta przez Zespół Elektrowni PAK. Wierzę, że nasze działania restrukturyzacyjne są niezbędne, aby umożliwić dalsze funkcjonowanie kopalni w tych jakże trudnych dla górnictwa i energetyki węglowej czasach.

Mimo trudności, z jakimi się borykamy, zwłaszcza w otoczeniu kopalni, możemy być dumni z efektów naszej pracy. Od początku roku zdjęliśmy ponad 40 mln m³, nadkładu i wydobyliśmy ponad 5,5 mln ton węgla, dostawy węgla do elektrowni – co mogą potwierdzić energetycy – w pełni zaspokajają jej potrzeby.

Działalności odkrywek towarzyszą dodatkowe obowiązki i przedsięwzięcia. W tym roku w ramach usuwania szkód górniczych sfinansowaliśmy budowę kościoła w Kryszkowicach, świątynia została konsekrowana we wrześniu. Pokryliśmy koszty budowy 6-kilometrowego odcinka drogi w gminie Wierzbinek, a także przebudowy napowietrznej linii 220 kV. Dlaczego o tym mówię? Bo to też są dodatkowe, i to wielomilionowe, koszty działalności kopalni.

Doskonale rozumiem, że to, co najbardziej interesuje naszą załogę, dotyczy przyszłości – jakie mamy perspektywy i czy utrzyma-

*Wyróżnieni odznaką honorową **Zasłużony dla Górnictwa RP**.*

my miejsca pracy. Wyczerpujące się zasoby węgla w naszych czynnych odkrywkach oraz towarzyszące nam trudności zewnętrzne rodzą niepokój w kwestii przyszłości firmy, co z pewnością spędza sen z powiek naszym pracownikom.

Śpieszę zapewnić, że myślimy o przyszłości i mamy plany dalszego działania. Przede wszystkim podjęliśmy starania o przedłużenie koncesji. Przypomnę, że koncesja na odkrywkę Józwin i odkrywkę Drzewce kończy się w roku 2020. Odpowiednie wnioski już zostały złożone w ministerstwie, zamierzamy eksploatować węgiel na tych odkrywkach co najmniej do końca roku 2021.

Nie rezygnujemy z uruchomienia Ościłowa. Starania o tę odkrywkę to już jest historia, o której Państwo słyszycie od szeregu lat.

Z techniką, technologią potrafimy sobie poradzić doskonale, natomiast z biurokracją niestety nie.

Chcemy także wpisać się jako spółka w plan transformacji gospodarczej regionu, opartej o odnawialne źródła energii. Doskonale wiem, że skrót OZE nie jest lubianym przez górników słowem. Ale świat się zmienia i powinniśmy się do niego dostosować, zwłaszcza że dostrzegamy w tych zmianach szansę dla siebie. Mamy przecież wykształconą kadrę, wysoką kulturę techniczną i szerokie doświadczenie w wielu dziedzinach. Dysponujemy terenami pogórnymi, które starannie rekultywujemy i które stanowią doskonałą lokalizację pod budowę farm fotowoltaicznych i wiatrowych. Grupa kapitałowa ZE PAK planuje także przysto-

*Odznaczeni **Za Zasługi dla Miasta Konina**.*

Węgiel będzie przez najbliższych parę lat podstawowym surowcem do produkcji energetycznej w grupie ZE PAK. Nadal jest on naszym priorytetem – dlatego właśnie staramy się o przedłużenie funkcjonowania naszych odkrywek i utrzymanie zatrudnienia.

Jestem górnikiem od wielu lat i wiem, że pokonywanie trudności to dla ludzi naszego zawodu chleb po-

Zasłużeni pracownicy KWB Konin.

sowanie części instalacji węglowej w elektrowni Konin do spalania biomasy oraz uruchomienie produkcji wodoru.

Wiem, że załogę nurtuje pytanie, czy nowe miejsca pracy będą dostępne dla pracowników kopalni. Zapewniam, że zamierzamy wykorzystać Wasz potencjał. Chcę też podkreślić, że rozwój nowych dziedzin nie oznacza przekreślenia działalności górniczej.

Prezes Paweł Markowski nadaje stopnie górnicze.

Wręczenie honorowych szpad górniczych.

wszedni. Wierzę, a zarząd kopalni podziela moje zdanie, że uda nam się przetrwać ten trudny okres dla górnictwa węglowego i dobrze wykorzystać nowe szanse. Zrobimy wszystko, aby tak się stało.

Podczas akademii wyróżniający się pracownicy zostali uhonorowani odznaczeniami państwowymi i zakładowymi. Prezydent RP nadał za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej medal złoty *Za Długoletnią Służbę* Stefanowi Dębińskiemu, Jarosławowi Szwedowi, Szczepanowi Tomaszewskiemu i Markowi Wiktorskiemu.

Zgodnie z postanowieniem ministra energii w uznaniu zasług dla rozwoju górnictwa odznaką honorową *Zasłużony dla Górnictwa Rzeczypospolitej Polskiej* wyróżnieni zostali: Jacek Banasiak, Urszula Bartkowiak, Paweł Chojnacki, Dariusz Janowski, Bartłomiej Stolarek i Jerzy Wróbel.

Prezydent Konina wyróżnił odznaką honorową *Za Zasługi dla Miasta Konina* Witolda Kłosowiaka i Wiesława Kwiatkowskiego.

Zarząd kopalni przyznał odznakę *Zasłużony Pracownik KWB Konin* 35 osobom. Zostały nadane także stopnie górnicze. Otrzymali je: Jacek Bobrowski, Sławomir Kozyra, Tomasz Rachwański, Zbigniew Renik, Józef Stryganek (górnik II stopnia), Michał Drop (górnik I stopnia), Dariusz Janowski (technik górniczy II stopnia), Mariusz Antecki i Marek Krzysiński (technik górniczy I stopnia), Tomasz Bobrowski (inżynier górniczy III stopnia), Mariusz Pająk (inżynier górniczy II stopnia) oraz Krzysztof Działak, Maciej Fryzka, Tomasz Andrzejewski, Andrzej Król, Marek Pilarczyk, Grzegorz Przebieracz i Marek Zieliński (inżynier górniczy I stopnia).

Honorowymi szpadami górniczymi wyróżnieni zostali: Tadeusz Cichocki, Jarosław Kowalczyk, Grzegorz Korczakowski, Andrzej Łechtański, Jacek Piotrowski, Paweł Piasecki, Robert Serafiński, Grzegorz Szczepankiewicz, Józef Tomicki, Janusz Zieliński, Andrzej Klemczak i Andrzej Naworski.

Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa w Katowicach przyznał odznakę *Zasłużony Działacz SITG* Andrzejowi Ignaczakowi, Grzegorzowi Przebieraczowi, Krzysztofowi Przybylskiemu, Dawidowi Stolarskiemu i Grzegorzowi Witkowskiemu.

Tytułem *Honorowy Członek SITG* wyróżniony został Bogdan Zawacki.

Ostatnią imprezą z okazji Dnia Górnika w kopalni Konin był koncert zakładowej orkiestry dętej, świętującej w tym roku 65-lecie działalności. Muzycy pracujący pod dyktando Mirosława Pacześnego wystąpili ze specjalnym jubileuszowo-barbórkowym programem.

Sportowa Barbórka

Konińskiej Barbórce towarzyszą dwie ogólnopolskie imprezy sportowe: Zimowe Regaty Barbórkowe oraz uliczny Bieg o Lampkę Górniczą. Obie, organizowane od lat, wypracowały dobrą markę i cieszą się dużym zainteresowaniem zawodników z całej Polski.

Pod żaglami

W tym roku Zimowe Regaty Barbórkowe, organizowane przez Klub Żeglarski Kopalni Konin, odbyły się po raz 25. W sobotę 16 listopada wodniacy rywalizowali na Jeziorze Pątnowskim, a dzień wcześniej zgodnie z tradycją spotkali się na koncercie Złota Szekla, podczas którego obok gwiazdy wieczoru wystąpili laureaci Szkolnej Szekli. Ta inicjatywa – wokalny konkurs dla uczniów – zrodziła się trzy lata temu w zaprzyjaźnionej z żeglarzami Szkole Podstawowej nr 15. Do tegorocznego konkursu zgłosiło się 14 uczestników z trzech konińskich szkół. Najlepsi wystąpili podczas koncertu Złota Szekla, zaprezentowali szanty

– Zawsze powtarzam, że jedyną silną tożsamością miasta jest tożsamość górnicza. Tak było, jest i pewnie przez wiele lat będzie. Dlatego każda forma aktywności, która ma w nazwie „górnicza”, przyciąga ludzi. W połowie listopada mieliśmy Regaty Barbórkowe, które w Polsce cieszą się dużym uznaniem. Tak samo Bieg o Lampkę Górniczą – skupia zawodników z miasta i okolic, a także dalszych regionów. Dodatkowa atrakcja to termin, zimowa aura to wyzwanie dla wytrwałych. I tu tacy wytrwali stają na starcie – uważa wiceprezydent Konina Witold Nowak.

i pieśni żeglarskie i zrobili to naprawdę doskonale, publiczność zgromadzona w Młodzieżowym Domu Kultury była pod wrażeniem.

Gwiazdą wieczoru był Grzegorz Tyszkiewicz, znany w środowisku piewca żeglarskiej tradycji, szantymen i uroczy gawędziarz, który przypomniał znane pieśni żeglarskie, w tym własne, nagrodzone niegdyś na festiwalu Shanties. Towarzyszył mu na skrzypcach znakomity Michał Cieśluk. Wieczór upłynął zatem w przyjacielskiej, chwilami gorącej atmosferze i niewątpliwie dobrze nastroił zawodników do walki następnego dnia.

Po muzycznym piątkowym spotkaniu w sobotę żeglarze udali się na przystań w Pątnowie, gdzie uroczystie rozpoczęto XXV Zi-

mowe Regaty Barbórkowe. Otwarcia dokonał wiceprezydent Konina Witold Nowak, a banderę wciągnęli dawni komandorzy górniczego klubu.

W regatach wzięły udział 43 jednostki pływające z całej Polski. Pogoda okazała się łaskawa, pomimo sztormowych zapowiedzi rankiem w dniu regat wiatr z kierunku południowego wschodu zelżał i zawody mogły odbyć się bez przeszkód. Nad bezpieczeństwem uczestników czuwały zastępy ochotniczej straży pożarnej z Cukrowni Gośławice i Lichenia Starego oraz Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe z Konina.

Najmłodsi adepci żeglarsstwa startowali na łódkach typu Optimist przed starszymi kolegami. Dla dorosłych przeprowadzono pięć biegów w sześciu klasach. Wszyscy żeglarze dopłynęli do mety, nie było żadnych wywrotek i strat na pokładach, wyjąwszy podwójną kąpiel jednego z zawodników, co stało się wdzięcznym tematem żartów.

W klasie omega standard zwyciężyli Benjamin Piksa, Dawid Piksa i Artur Apostoł (POL 253), w klasie omega sport – Krzysztof Turza, Marcin Nowak, Hubert Radzimowski (POL 16, PTTK Horyzont Gniezno), w klasie T1 – Andrzej Kęder, Marcin Waclawiak (POL 112, KŻ Spójnia Warszawa), w klasie T2 – Marcin Macioszek, Leszek Macioszek, Krzysztof Frydrychowski (POL 10000, SKŻ Przybrodzin), w klasie T3 – Michał Marciniak, Bartłomiej Rominecki, Patrycja Marciniak, Oskar Rożek (POL 10011, Szanty Gniezno), w klasie open – Dawid Matysiak, Paweł Czechowski, Rafał Wrzesiński (KŻ Spinaker), w klasie optimist – Julia Lewandowska (UKS Delfin Ślesin).

Zwycięzcy biegów otrzymali nagrody. Wręczyli je: komandor klubu Tomasz Piasecki, naczelny inżynier górniczy PAK KWB Konin Dariusz Sikiewicz i główny sędzia zawodów Andrzej Mrówczyński.

Klub Żeglarski zaprasza na kolejną edycję zimowych zmagania. W przyszłym roku będzie okazja do podwójnego świętowania: nie tylko

Barbórki, ale i 60-lecia górniczego klubu. Żeglarze już przygotowują się do imprez jubileuszowych.

Czterystu pretendentów do Lampki Górniczej

W niedzielę 24 listopada o 11 rano sygnał do rozpoczęcia XXVIII Biegu o Lampkę Górniczą dali: wiceprezydent Konina Witold Nowak, szef odkrywki Józwin konińskiej kopalni Marcin Kaźmierczak oraz prezes Klubu Biegacza Aktywni Konin Ireneusz Niewiarowski.

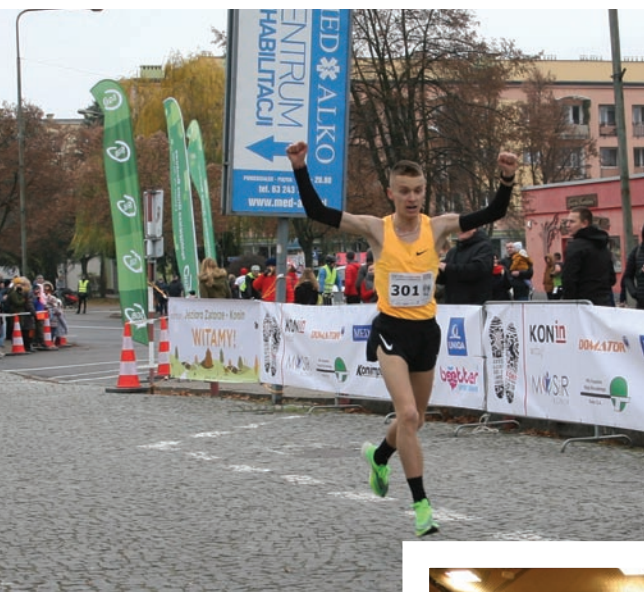
Dzień był pochmurny i dość zimny, ale pogoda nie zniechęciła biegaczy; stanęło ich na starcie aż czterystu. Organizator imprezy, Klub Biegacza Aktywni Konin, postanowił wrócić do tradycji i zaproponował trasę prowadzącą przez centrum miasta. To okazało się strzałem w dziesiątkę, już miesiąc przed biegiem sprzedano wszystkie pakiety startowe.

Zawodnicy z uznaniem przyjęli zmianę. – *Cieszymy się, że w końcu pobiegniemy ulicami Konina, wielkie brawa dla Klubu Biegacza. Mam nadzieję, że to w przyszłych latach będzie kontynuowane* – powiedział Robert Serafiński, wielokrotny uczestnik biegu. Podobne zdanie ma Stanisław Jarecki, dawny członek zarządu kopalni Konin: *Trasa nowa, ale sympatyczna. W przyszłych latach powinno się ją utrzymać, może trochę zmodyfikować, atestować i będzie wszystko OK.*

Zwyciężył Piotr Frydrychowski, doświadczony zawodnik z Kleczewa. Aby pokonać 10 km potrzebował 31 minut i 58 sek. Na drugim stopniu podium stanął reprezentant Konina Taras Kulai (32:27), a na trzecim Fabian Florek (32:39). Ta trójka prowadziła przez całą trasę, walcząc aż do emocjonującej końcówki.

Wśród pań najszybciej do mety dobiegła Michalina Walczak-Pecyna z Budziszawia (37:49), która pod koniec wyprzedziła ubiegłoroczną zwyciężczynię, Izabelę Wierz-

chowską z Kalisza (38:02). Na trzecim miejscu bieg ukończyła Monika Wojciechowska z Koła (40:46). Warto zaznaczyć, że startowało blisko sto kobiet, czyli prawie jedna czwarta zawodników, a to bardzo dużo.

Mistrzem Polski Górników Węgla Brunatnego został Rafał Ślebioda (36:40), pracownik spółki PAK Górnictwo. Przyznał, że wrażenia ma pozytywne: *Trasa jest odmieniona, nie tak monotonna, jak poprzednio. Co do wyniku, zawsze jest minimalny niedosyt, że mogło być lepiej.*

Drugie miejsce w mistrzostwach zajął Tomasz Rudnik (36:58) z kopalni Turów, który w przeszłości kilkakrotnie triumfował w górniczej klasyfikacji. Tak ocenił tegoroczną imprezę: *Z wyniku jestem w miarę zadowolony, tym bardziej, że od ponad roku borykam się z kontuzją. Jeśli chodzi o trasę, powiem, że lekko nie było, troszeczkę pod górę, zmagaliśmy się z dość silnym wiatrem. Powoli młodzież zaczyna deptać nam po piętach, to cieszy i motywuje do dalszej pracy. Tradycyjnie pozdrawiam wszystkich górników ze wszystkich kopalni. Dziękuję moim chłopakom, że mnie wspierali. A dla najlepszego górnika – gratulacje.*

Trzecie miejsce wywalczył Patryk Walczak (39:07), pracownik odkrywki Drzewce. W biegu startował po raz trzeci, ale na podium stanął po raz pierwszy. – *Biegam przede wszystkim bie-*

gi ultra, po 100, 150 km. A dyszka to tak bardziej treningowo. Bieg ciężkawy, dużo nawrotów, trochę podbiegów, ale skończyłem w dobrym czasie, poniżej 40 minut. Teraz mam w planie zimowy ultramaraton karkonoski na dystansie 50 km – powiedział Patryk Walczak. Gdyby prowadzono górniczą klasyfikację drużynową, wygrałaby ekipa z Turowa, reprezentanci tej kopalni zajęli drugie, piąte, szóste i siódme miejsce. – Pierwszy raz uczestniczę w tym biegu, jest bardzo przyjemnie, miła atmosfera, wszystko fajnie zorganizowane. Chętnie przyjadę w przyszłym roku – ocenił Jacek Duszyński z KWB Turów.

Kopalnianym akcentem była obecność kierownika robót górniczych odkrywki Józwin inż. Marcina Kaźmierczaka, który w mundurze galowym wraz z wiceprezydentem wręczał nagrody. – *Myślę, że uczestnicy są zadowoleni, to zresztą widać na ich twarzach. Pogoda sprzyjała, było pięknie. Gratuluję zwycięzcom i wszystkim zawodnikom, którzy dobiegli do mety, bo to się naprawdę liczy – powiedział inż. M. Kaźmierczak.*

Imprezę pomogli sfinansować sponsorzy, wśród nich PAK KWB Konin. Prezes Klubu Biegacza zapowiedział: *Myślę, że w przyszłym roku pakiet będzie szerszy, a za dwa lata na 30-lecie chcielibyśmy, żeby pobiegło tysiąc osób.*

Ewa Galantkiewicz

Fot. Piotr Ordan

Projekt badawczy „Zrównoważone wykorzystanie zwałowisk górniczych” (SUMAD)

Jacek Szczepiński

Barbara Rogosz

Adam Bajcar

Wstęp

Zagospodarowanie zwałowisk i hałd do celów energetycznych stanowi zagadnienie nowe. Dotychczas obiekty te najczęściej poddawane były rekultywacji w kierunku rolniczym, leśnym lub rekreacyjnym. Nie były one jednak wykorzystywane do produkcji energii, a na ich powierzchni nie były instalowane odnawialne źródła energii, takie jak wiatraki czy panele fotowoltaiczne. Z jednej strony zwałowiska i hałdy ze względu na swoją dużą powierzchnię czy lokalizację wydają się być obszarem bardzo dogodnym do zagospodarowania pod kątem energetycznym. Niemniej jednak ze względu na swoją strukturę i niejednorodną budowę, a także antropogeniczny charakter wymagają zastosowania specjalnych rozwiązań i technologii umożliwiających posadowienie na ich terenie infrastruktury energetycznej w sposób

bezpieczny i trwały. Wymaga to przeprowadzenia badań zmierzających do określenia możliwości wykorzystania tych obiektów do celów energetycznych, ze szczególnym uwzględnieniem wyzwań geotechnicznych, zrównoważonego rozwoju, środowiskowych, społeczno-ekonomicznych i zarządzania długoterminowego. Planuje się, że odpowiedzi na te pytania przyniesie projekt SUMAD „Zrównoważone wykorzystanie zwałowisk górniczych”, realizowany ze środków Funduszu Badawczego Węgla i Stali (Research Found for Coal and Steel RFCS).

Partnerzy projektu SUMAD

Realizacja projektu SUMAD rozpoczęła się 1 lipca 2019 roku i trwać będzie do 30 kwietnia 2022 roku. Projekt jest realizowany w międzynarodowym konsorcjum, którego liderem jest The University of Nottingham z Wielkiej Brytanii. Ponadto w projekcie biorą udział: Brown Coal Research Institute, Inc. (VÚHU Inc.) z Czech, The Centre for Research and Technology-Hellas (CERTH) oraz Public Power Corporation S.A. z Grecji, The French National Institute for Industrial Environment and Risks (Ineris) z Francji oraz pięciu partnerów z Polski: „Poltegor-Institut” Instytut Górnictwa Odkrywkowego, Instytut Techniki Górniczej KOMAG, In-

stytut Technik Innowacyjnych EMAG, Główny Instytut Górnictwa oraz Lubelski Węgiel Bogdanka. Ponadto partnerem stowarzyszonym projektu jest PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin.

W dniach 2-3 października 2019 roku na Uniwersytecie Nottingham w Wielkiej Brytanii odbyło się spotkanie otwierające, w którym uczestniczyli przedstawiciele wszystkich jednostek zaangażowanych w realizację projektu. Spotkanie to z jednej strony dało możliwość poznania osób i instytucji, które wspólnie realizują projekt, z drugiej zaś strony było doskonałą okazją, aby już na roboczo omówić zaplanowanie w projekcie działania i przewidziane rezultaty. W czasie spotkania szczegółowo przedyskutowano zadania na najbliższy semestr oraz ułożono harmonogram prac. Ponadto w drugim dniu spotkania odbyła się wizyta studyjna na hałdzie Whitewell, niedaleko Nottingham. Hałda ta będzie jednym z kilku obszarów pilotowych, na których realizowane będą prace zaplanowane w projekcie SUMAD.

W trakcie realizacji projektu przeprowadzona zostanie zaawansowana analiza ryzyka oraz modelowanie fizyczne i numeryczne w różnych wariantach zrównoważonej rekultywacji tych obszarów, przede wszystkim pod kątem rozwoju odnawialnych źródeł energii. Potencjalne sposoby wykorzystania zwałowisk to właśnie budowa instalacji OZE, takich jak panele fotowoltaiczne, czy turbiny wiatrowe. Dzięki aktywnemu wykorzystaniu i zagospodarowaniu tych terenów obciążenia finansowe związane z zarządzaniem nimi i ich monitoringiem mogą ulec zmniejszeniu.

Zwałowiska są często położone na obszarach mniej wrażliwych pod względem środowiskowym i krajobrazowym, dlatego też wyzwania środowiskowe związane z budową dużych instalacji OZE są zminimalizowane. W ramach projektu wskazanych zostanie kilka miejsc pilotowych, na których testowane i wdrażane będą koncepcje tworzone w trakcie jego realizacji.

Zwałowisko zewnętrzne PAK KWB Konin S.A.

Cele projekt SUMAD

Głównym celem projektu jest określenie sposobów optymalizacji użytkowania i długoterminowego zarządzania terenami pogórnictwami, przede wszystkim zwałowiskami. Projekt podejmuje kilka kluczowych kwestii dotyczących użytkowania gruntów zwałowych, wykraczając poza zwykłe zagospodarowanie istniejących zwałowisk. Zbadane zostaną metody aktywnego korzystania z tych obszarów w sposób trwały, co może przynieść korzyści nie tylko społecznościom lokalnym, ale również władzom samorządowym, władzom na szczeblu regionu, a także kraju.

W projekcie zaplanowano między innymi następujące działania:

- zidentyfikowanie i scharakteryzowanie zwałowisk w Europie według kluczowych kryteriów i zarekomendowanie odpowiednich miejsc do przeprowadzenia badań;
- przeprowadzenie oceny geotechnicznej i środowiskowej wybranych obiektów;
- określenie potencjalnych działań rewitalizacyjnych we współpracy z kluczowymi interesariuszami i dokonanie oceny rentowności;

Uczestnicy spotkania otwierającego projekt SUMAD w trakcie wizyty studyjnej na Whitewell Tip, niedaleko Nottingham.

- dokonanie oceny ograniczeń społeczno-ekonomicznych i formalnych oraz wskazanie czynników zachęcających do podjęcia działań rewitalizacyjnych na wybranym terenie;
- opracowanie metodologii modelowania fizycznego materiału zdeponowanego;
- zaprojektowanie i przetestowanie systemów fundamentowania dla wybranych lokalizacji;
- modelowanie długotrwałego zachowania gruntów zwałowych pod wpływem obciążenia fundamentami;
- przetestowania technologii poprawiania jakości gruntów, umożliwiających zainstalowanie urządzeń we wskazanych lokalizacjach;
- opracowanie narzędzia do zarządzania ryzykiem umożliwiającego wykorzystanie danych zebranych w trakcie realizacji projektu.

Jak wynika z przeprowadzonej analizy stanu dotychczasowej wiedzy, w ramach projektu SUMAD zrealizowane zostaną działania, które do tej pory nie były podejmowane. Planuje się, że podczas realizacji tego projektu opracowane zostaną nowatorskie i innowacyjne wyniki badań, które będą miały bezpośredni i pozytywny wpływ na przedsiębiorstwa działające w branży wydobywania węgla, a także społeczności i władze lokalne oraz krajowe. Opracowane i przetestowane zostaną nowoczesne systemy fundamentowania i posadawiania wiatraków na zwałowiskach pogórnich, umożliwiające jeszcze efektywniejsze zagospodarowywanie tych terenów, także do celów energetycznych. O zapotrzebowaniu na takie rozwiązania świadczy zaangażowanie i udział w projekcie przedstawicieli przemysłu z Polski i Grecji, a także zainteresowanie podejmowaną w projekcie tematyką wyrażone przez United Kingdom Coal Authority.

Spotkanie otwierające projekt SUMAD – prezentacja prac zaplanowanych w poszczególnych pakietach roboczych.

Podsumowanie

W chwili obecnej nie ma wystarczającej wiedzy umożliwiającej budowę infrastruktury energetycznej na dużą skalę na zwałowiskach w sposób opłacalny i wydajny. Planuje się, że projekt SUMAD to zmieni i wzbogaci obecny stan wiedzy oraz ustanowi nowy punkt odniesienia dla zrównoważonej rekultywacji zwałowisk wydobywczych. To zaś nie tylko usprawni procesy, ale także zwiększy istniejącą wiedzę i umożliwi opracowanie nowej technologii, która zostanie następnie przetestowana i wdrożona, a w konsekwencji takie obiekty przemysłowe jak właśnie zwałowiska będą częściej wykorzystywane do celów energetycznych.

Projekt finansowany ze środków Funduszu Badawczego Węgla i Stali (Umowa nr 847227)

This project has received funding from the Research Fund for Coal and Steel under grant agreement No 847227.

Konferencja ELGOR 2019 za nami Rozmawiano o przyszłości górnictwa odkrywkowego w Polsce

W dniach 24-25 października br. w Sosnowcu odbyła się 13. edycja konferencji naukowo-technicznej ELGOR, stanowiącej jedno z wiodących wydarzeń z zakresu górnictwa odkrywkowego w Polsce. Eksperti z całego kraju podzielili się wiedzą i doświadczeniami na temat najnowszych technologii stosowanych w branży. Patronat honorowy nad wydarzeniem objęło Ministerstwo Energii.

W konferencji wzięło udział 120 ekspertów reprezentujących przemysł, biznes i naukę, m.in. dyrektorzy techniczni, główni inżynierowie, automatycy i elektrycy kopalni odkrywkowych i cementowni. Odbyło się 13 prelekcji podczas których poruszano tematykę przenośników taśmowych w górnictwie kruszyw, sterowania maszyn podstawowych górnictwa odkrywkowego oraz pomiarów i diagnostyki maszyn we współczesnej kopalni.

 **KONFERENCJA
NAUKOWO-TECHNICZNA
ELGOR 2019**

Robert Wojniak, Siemens.

prof. Zbigniew Kasztelewicz, PGE GiEK.

Gości tegorocznej edycji powitali prof. Jacek Szczepiński z Poltegor-Instytut oraz Robert Wojniak, Key Account Director w firmie Siemens. Referat otwierający wygłosił prof. Zbigniew Kasztelewicz z Akademii Górniczo-Hutniczej, który poruszył temat uwarunkowań rozwoju górnictwa odkrywkowego w Polsce. Wśród prelegentów tegorocznej edycji znaleźli się też m.in. prof. Lech Gładysiewicz i prof. Robert Król z Politechniki Wrocławskiej, których prelekcja

Jacek Bogucki, ANIA Holding CE.

dotyczyła odzysku energii w górnictwie z wykorzystaniem przenośników opadających.

– Dwa lata temu, podczas poprzedniej edycji konferencji Elgor, mówiliśmy o Industry 4.0 i związanych z nim technologiach – takich jak rozwiązania chmurowe czy digital twin – jeszcze w kontekście zapowiedzi ich pojawienia się w przyszłości. W tym roku mówimy już o realnych wdrożeniach digitalizacyjnych, a prezentacje teoretyczne są poparte konkretnymi referencjami – mówi Robert Wojniak, pomysłodawca konferencji.

Od lewej: Robert Wojniak, Siemens i Jacek Szczepiński, Poltegor-Insytut.

czego. Partnerem branżowym wydarzenia były: PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna oraz Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Górnictwa. Partnerem Strategicznym wydarzenia była firma Siemens, natomiast Partnerami Głównymi – firmy ANIA Holding, Elektromontaż Lublin oraz REVICO. Partnerami konferencji były firmy Bitner, Elektrobudowa, FUGO Projekt, Lapp Kabel, Prysmian Group, Stercontrol oraz Voith. Patronem medialnym konferencji był „Węgiel Brunatny”.

KWB Konin

Drzewce – przygrywka do układu docelowego

Wiosną na odkrywce Drzewce przebudowany został ciąg nadkładowy, w porze jesiennej zaplanowano przebudowę ciągu węglowego. Zmiany te mają na celu wprowadzenie takiej organizacji pracy, która umożliwi wydobywanie węgla zalegającego w południowej, ostatniej już części złoża.

Przebudowa związana była z demontażem przenośników nadkładowych i ponownym ich montażem w nowym układzie, wydłużeniem części tras przenośnikowych, przemieszczaniem i wpinaniem stacji napędowych i zwrotnych, a także przebudową zwałowania do układu docelowego.

Koparka węglowa Rs-400, która poprzednio pracowała w zatoce północnej, zakończyła wydobywanie w tej części złoża i przejechała w rejon południowy odkrywki. Transport maszyny był nietuzinkową operacją, bo koparka miała do pokonania 1,5 km. W południowej części wyrobiska pracują już koparki nadkładowe SRs-1200 i Rs-560 oraz SchRs-900.

Nowy, docelowy układ będzie funkcjonował do końca działalności odkrywki Drzewce.

Wybory do rady pracowników

Załoga kopalni wybrała siedmioosobową Radę Pracowników IV kadencji. Głosowanie odbyło się 25 października br. Główna komisja wyborcza stwierdziła ważność wyborów zarówno w poszczególnych okręgach, jak i w całej spółce.

Kandydowało 16 osób. Najwięcej głosów uzyskali: Szymon Mirecki, Tomasz Lewandowski, Przemysław Frydrychowski, Tomasz Kieliszek, Grzegorz Przebieracz, Krzysztof Wędrychowski i Witold Kłosowiak.

Podczas pierwszego posiedzenia rady, które odbyło się 12 listopada, na przewodniczącego wybrano Witolda Kłosowiaka.

Zastępcą przewodniczącego został Tomasz Lewandowski, a sekretarzem Krzysztof Wędrychowski. Tydzień później członkowie rady zorganizowali spotkanie robocze, na którym ustalono zasady pracy podczas czteroletniej kadencji.

Inspektorzy SIP przeszkoleni

Dopalacze nadal są groźne, a przepisy regulujące kwestię tzw. środków zastępczych niezbyt skuteczne – dowiedzieli się uczestnicy szkolenia zorganizowanego 15 listopada br. przez Wiesława Kwiatkowskiego, zakładowego społecznego inspektora pracy.

W pierwszej części spotkania uczestniczyli przedstawiciele Okręgowego Urzędu Górniczego w Poznaniu. Dyrektor OUG Robert Nowak podkreślił szczególną rolę inspektorów SIP, którzy z jednej strony są

reprezentantami załogi, a z drugiej zobowiązani do tego, by dbać o bezpieczeństwo i przeciwdziałać złym nawykom. Nadinspektor Ryszard Pustelnik omówił ostatnie wypadki przy pracy oraz kwestię współdziałania z OUG.

Na drugą część szkolenia zaproszono ZSIP kopalni Adamów, służby BHP trzech konińskich spółek górniczych oraz przedstawicieli dozoru. Głównym tematem była kwestia uzależnień i związanych z nimi zagrożeń, przede wszystkim w miejscu pracy. Agnieszka Dybała-Kamińska, dyrektor konińskiego sanepidu, przedstawiła działania inspekcji sanitarnej dotyczące skutków stosowania dopalaczy oraz rozpowszechniania tych substancji. Adrianna Kuna z Komendy Miejskiej Policji, omówiła przepisy regulujące postępowanie wobec osób, które mogą być pod wpływem narkotyków czy dopalaczy w miejscu pracy. Sprawę tę szeroko dyskutowano, również w kontekście przepisów RODO, inspektorzy SIP podawali szereg przykładów, mieli wiele pytań. Szkolenie zostało zorganizowane dzięki przychylności zarządu kopalni Konin.

Zasłużeni dla zdrowia narodu

Wielu członków Klubu Honorowych Dawców Krwi PCK im. św. Barbary działającego przy KWB Konin otrzymało wysokie

odznaczenia za pomoc udzielaną osobom czekającym na najcenniejszy lek. W październiku do grona zasłużonych dołączyli kolejni – na akademii w Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Kaliszu wręczono odznaczenia *Honorowy Dawca Krwi – Zasłużony dla Zdrowia Narodu*. To jedno z najwyższych wyróżnień przyznawane osobom, które oddały przynajmniej 20 litrów krwi. Odznakę tę odebrali: Józef Tomicki, Sławomir Szabelski, Andrzej Szabelski, Tomasz Kuschek, Dariusz Rabiega i Roman Śliwczyński.

Górnicy klub HDK systematycznie organizuje akcje zbiorowego oddawania krwi. W tym roku podczas czterech akcji oraz w Terenowym Oddziale RCKiK Kalisz działającym

w konińskim szpitalu 389 osób oddało łącznie 183 litry tego bezcennego leku. Członkowie klubu uczestniczą także w zbiórkach charytatywnych. Podczas ostatniej, Czerwonokrzyskiej Gwiazdki Wigilijnej, zbierali artykuły żywnościowe i pieniądze dla podopiecznych PCK.

PGE GiEK

Rozmowy o ekologii na Akademii EKODOBRYCH Praktyk GiEKSY

Akademia EKODOBRYCH Praktyk GiEKSY to projekt edukacyjny spółki PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna z Grupy PGE. Jego ideą jest popularyzacja najnowszych

rozwiązań technologicznych w zakresie ochrony klimatu, gleby i wody w energetyce oraz w przemyśle. W ramach akademii odbywają się seminaria, w których uczestniczą przedstawiciele samorządów terytorialnych, przedsiębiorstw oraz administracji publicznej. Najnowszą edycję seminarium zorganizowano w Bełchatowie.

Honorowy patronat nad Akademią EKODOBRYCH Praktyk GiEKSY sprawuje posłanka Anna Paluch, Wiceprzewodnicząca Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Merytorycznym patronem przedsięwzięcia

Norbert Grudzień, wiceprezes PGE GiEK ds. inwestycji i zarządzania majątkiem, zaprezentował proces dostosowania Elektrowni Bełchatów do restrykcyjnych norm środowiskowych, które zaczną obowiązywać w 2021 roku. Z interesującym wykładem wystąpił prof. Zbigniew Kledyński z Politechniki Warszawskiej, przedstawiając wyniki badań naukowych nad wykorzystaniem pyłów węglowych w budownictwie. Seminarium zakończył poseł Jan Duda, który opowiedział o pracy komisji rolnictwa w kontekście biogazu i planów wsparcia budowy rozproszonej energetyki z wykorzystaniem tego paliwa w gminach wiejskich.

– Wiodącą tematyką seminarium były kierunki rozwoju PGE GiEK w kontekście dbałości o środowisko naturalne oraz bezpieczeństwo energetyczne Polski. Uczestnicy rozmawiali m.in. o zagospodarowaniu pyłów z elektrofiltrów Elektrowni Bełchatów w branży drogowej, wykorzystaniu paliwa alternatywnego RDF i preRDF w procesie współspalania przy produkcji energii, biogazowniach jako elementach energetyki rozproszonej i miejscach do utylizacji odpadów bio, a także o kosztach dostosowania do konkluzji BAT polskich elektrowni konwencjonalnych. Spotkanie z przedstawicielami parlamentu, instytucji działających w obszarze ochrony środowiska oraz fachową kadrą akademicką jest okazją do wymiany ważnych doświadczeń z obszaru ekologii oraz inspiracją do podejmowania nowych, proekologicznych działań – podkre-

Wykłady Akademii EKODOBRYCH Praktyk GiEKSY.

jest PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna (GiEK). Wykłady prowadzą wybitni pracownicy naukowcy prestiżowych polskich uczelni, specjaliści krajowych instytucji publicznych odpowiedzialnych za ochronę środowiska oraz pracownicy PGE GiEK.

Podczas seminarium posłanka Anna Paluch przekazała słuchaczom informacje na temat najważniejszych prac legislacyjnych, które były przedmiotem obrad sejmowej komisji ochrony środowiska, zasobów naturalnych i leśnictwa. Z kolei

śla Robert Ostrowski, prezes zarządu PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna.

W Akademii EKODOBRYCH Praktyk GiEKSY nie zabrakło również wycieczek technicznych, podczas których uczestnicy seminarium mogli zapoznać się z osiągnięciami Elektrowni i Kopalni Bełchatów w obszarze dbałości o środowisko naturalne. Seminarzyści zwiedzili blok energetyczny 858 MW Elektrowni Bełchatów, w którym zastosowano najnowocześniejsze dostępne technologie redukujące emisje substancji

do atmosfery. Ponadto, zobaczyli Górę Kamieńską – w pełni zrekultywowane i zagospodarowane zwałowisko zewnętrzne bełchatowskiej kopalni. Góra Kamieńska ma 395 m n.p.m. i jest najwyższym wzniesieniem w centralnej Polsce. Usypały ją gigantyczne zwałowarki Kopalni Bełchatów z 1,4 mld m³ nadkładu zalegającego nad węglem brunatnym. Skala przeprowadzonych przez kopalnię działań rekultywacyjnych jest ogromna. Dotychczas zostało zrekultywowanych ponad 2.200 ha terenów.

Na szczycie wzniesienia znajduje się elektrownia wiatrowa o łącznej mocy zainstalowanej 30 MW, składająca się z 15 turbozespołów (wiatraków). Z kolei na północnym stoku usytuowany jest Ośrodek Sportu i Rekreacji z bogatą ofertą letniej

Akademia EKODOBRYCH Praktyk GIEKSY w KWB Bełchatów.

turystyki i sportów zimowych, dzięki któremu Góra Kamieńska stała się słynna w całym kraju. Kompleks narciarski ośrodka kusi amatorów tego sportu najdłuższym stokiem w centralnej Polsce oraz wyposażeniem, którego może pozazdrościć niejeden górski kurort. Trasa narciarska ma długość 760 metrów, a szerokość waha się od 30 do 150 m. Latem ośrodek także dostarcza dużą dawkę adrenaliny. Zbocza góry to przede wszystkim trasy rowerowe, które zostały skomunikowane z Bełchatowem i mają łączną długość 60 km. Ośrodek, wybudowany przez kopalnię na zwałowisku zewnętrznym Pola „Bełchatów”, jest atrakcyjnym miejscem wypoczynku dla mieszkańców regionu. Frekwencja w sezonie zimowym, w zależności od warunków narciarskich, dochodzi do 150 tys. narciarzy i snowboardzistów.

PGE GiEK planuje organizację kolejnych spotkań merytorycznych w ramach Akademii EKODOBRYCH Praktyk GIEKSY.

PGE GiEK wraz ze Świętym Mikołajem rozdali prezenty

Tradycyjnie w grudniu pracownicy Centrali spółki PGE GiEK spełnili mikołajkowe marzenia potrzebujących dzieci. Wspólnie ze Świętym Mikołajem wzięli udział w akcji dobroczynnej „Mikołaje dla Marzycieli”, dzięki której upragnione prezenty trafiły w ręce podopiecznych z Ośrodka Interwencyjno-Socjalizacyjnego w Bełchatowie.

Już po raz 4. pracownicy PGE GiEK, spółki z Grupy PGE, wzięli udział w mikołajkowej akcji charytatywnej. Jak co roku podopieczni z Ośrodka Interwencyjno-Socjalizacyjnego w Bełchatowie zostali obdarowani wymarzonymi prezentami, na które czekali cały rok.

Każda akcja dobroczynna, w którą angażują się pracownicy PGE GiEK, jest niezwykle cenna dla najbardziej potrzebujących mieszkańców regionu, a w szczególności tych najmłodszych. W tym wyjątkowym, przedświątecznym czasie wszyscy powinniśmy zadbać o to, aby każde dziecko otrzymało swój wymarzony prezent od Świętego Mikołaja. Cieszę się, że dzięki hojności i zaangażowaniu naszych pracowników wszystkie marzenia podopiecznych z bełchatowskiego ośrodka zostały spełnione – podkreśla Robert Ostrowski, prezes zarządu PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna.

Pracownicy Centrali PGE GiEK wręczyli mikołajkowe upominki wszystkim siedemnastorgu podopiecznym ośrodka. Dzieci spisały swoje marzenia w wysłanych wcześniej listach do Mikołaja, który osobiście pojawił się na spotkaniu, aby wręczyć im upragnione prezenty.

„Mikołaje dla Marzycieli”

Kolejna akcja charytatywna dla Ośrodka Interwencyjno-Socjalizacyjnego w Bełchatowie odbędzie się już w przyszłym tygodniu, przy okazji spotkania wigilijnego. Pracownicy Centrali będą mogli zakupić na kiermaszu przepiękne ozdoby świąteczne przygotowane własnoręcznie przez wychowawców i wychowanków ośrodka. Całość zebranych środków przeznaczona będzie na ufundowanie dzieciom wyjazdu na zbliżające się ferie zimowe.

Para prezydencka na Karczmie i Combrze Górniczym PGE w Bełchatowie

z kolei Pierwsza Dama – Agata Kornhauser-Duda bawiła się z paniami na Combrze Babskim.

Para prezydencka przyjechała do Bełchatowa żeby wspólnie z górnikami i górniczkami uczestniczyć w imprezach towarzyszących obchodom Dnia Górnika. – *Gdyby nie Wasz trud i Wasza praca, nie byłoby dobrze funkcjonującego polskiego przemysłu, nie byłoby prądu. Prawdopodobnie nie byłoby w ogóle polskiej gospodarki* – powiedział Andrzej Duda, Prezydent RP. Wspomniał także o ogromnej roli bełchatowskiego zagłębia górniczo-energetycznego. – *To właśnie tutaj, w bełchatowskich zakładach, jest wydobywane i wytwarzane 21 proc. polskiej energii elektrycznej. Nie mam więc żadnej wątpliwości, że jest to jeden z najważniejszych podmiotów gospo-*

Prezydent Andrzej Duda
na Karczmie Pivnej.

W spółce PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna z Grupy PGE zakończyły się oficjalne obchody Dnia Górnika. 4 grudnia odbyła się uroczysta akademicka, a wcześniej 23 listopada górnicy i górniczki spotkali się na tradycyjnych barbórkowych zabawach. Andrzej Duda, Prezydent RP, był gościem górników na Karczmie Pivnej,

Prezes PGE GiEK Robert Ostrowski i prezydent Andrzej Duda na Karczmie Pivnej.

Pierwsza dama Agata Kornhauser-Duda i Lucyna Zyberyng, dyr. finansowy KWB Bechatów na Combrze Babskim.

darzych jakie dzisiaj funkcjonują w Polsce i bardzo się cieszę, że mogę spotkać się z Państwem po to, żeby to ze wszech miar podkreślić – zaznaczył Andrzej Duda, Prezydent RP, w swoim wystąpieniu podczas Karczmy.

Prezydent poruszył również kwestie ochrony klimatu, a także tego, jak ważna dla człowieka jest produkcja energii elektrycznej zgodna z normami środowiskowymi. – Chcę bardzo mocno podkreślić, że jesteście jednym z tych zakładów, który przy trudnej produkcji, jest na absolutnym topie, jeżeli chodzi o działalność, która bierze pod uwagę ochronę środowiska

naturalnego. Ogromnie dziękuję za to, że od dziesięcioleci właśnie tutaj, zarówno w kopalni, jak i we wszystkich spółkach związanych z Bełchatowem, kładzie się ogromny nacisk na działalność prośrodowiskową. Przykładem jest choćby to, że redukcja pyłów emitowanych przez elektrownię jest 97 proc. niższa niż na początku lat 90-tych. Jest to wspaniały wynik, który pokazuje wykorzystanie nowoczesnych technologii z myślą o przyszłości i jakości życia w Polsce. Jestem za to wdzięczny.

Przekazując życzenia pomyślności i dalszego rozwoju bełchatowskim górnikom Prezydent zapowiedział, że Polska będzie realizować politykę mądrej i rozsądnej transformacji. W tej transformacji mieści zarówno energetyka odnawialna, energetyka jądrowa, jak również energetyka konwencjonalna.

Prezydent Andrzej Duda niespodziewanie pojawił się również na Combrze Babskim. Dziękując za zaproszenie i dobrą zabawę, podkreślił, że tradycja Karczmy Piwnej i Combra Babskiego ma ogromne znaczenie dla wspólnoty ludzi, którzy wykonują ciężkie zawody związane z górnictwem. – Wiemy wszyscy, jak trudna i niebezpieczna bywa praca górnika, więc to bycie razem ma tutaj fundamentalne znaczenie.

Z kolei Agata Kornhauser-Duda, Pierwsza Dama, mówiła, że udział w górnym Combrze babskim to ogromne przeżycie, ponieważ pierwszy raz uczestniczy w tego rodzaju uroczystości. I – jak dodała, cytując chińskie przysłowie – lepiej zobaczyć coś raz, niż słuchać o tym tysiąc razy. Pani Prezydentowa podczas swojej wizyty podkreślała wyjątkową rolę kobiet. – Już niejednokrotnie miałam okazję spotkać się z żonami górników – mówiła. – Są to niezwykle, silne, twarde kobiety, wspaniale zorganizowane i przede wszystkim kobiety, które potrafią doskonale się wspierać. Bardzo się cieszę, że panie są tutaj razem, bo również w ten sposób pokazujemy niezwykłą jedność i to, jaka siła drzemie w kobietach. My kobiety chcemy i lubimy być razem, potrafimy się wspierać i dzielić się doświadczeniem, a także potrafimy wspaniale się bawić. Ponieważ hasłem 44. Combra jest „Podróż dookoła świata w jeden dzień”, chciałabym życzyć paniom, żeby udały się

Prezydent Andrzej Duda na Combrze Babskim.

*w swoją wymarzoną podróż. Z własnego doświadczenia wiem, że naprawdę warto. Warto odważyć się na ten krok, bo przecież każda, najdalsza nawet podróż, zaczyna się od tego pierwszego kroku. Jak pisał Mark Twain: „Za dwadzieścia lat bardziej będziesz żałował tego, czego nie zrobiłeś, niż tego, co zrobiłeś. Więc odwiąż liny, opuść bezpieczną przystań. Złap w żagle pomyślne wiatry. Podróżuj, śnij, odkrywaj.” I właśnie tego pa-
niom życzę. Życzę, by każdy dzień był nową przygodą. Życzę też osobistego szczęścia, powodzenia w pracy i tego, byśmy my kobiety zawsze się wspierały – dodała na zakończenie Agata Kornhauser-Duda.*

W imieniu organizatorów Karczmę i Combru Babskiego głos zabrał Robert Ostrowski, prezes zarządu PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna, spółki z Grupy Kapitałowej PGE, do której należy Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów. – Czas obchodów Barbórki i związane z nim tradycje górnicze dają bełchatowskim górnikom poczucie wyjątkowej wspólnoty i godności zawodowej. To świętowanie stanowi jakże znaczącą część polskiego dziedzictwa kulturowego i od wielu już lat wrosło w tradycję bełchatowskiej ziemi. Jesteśmy dumni, że Prezydent Andrzej Duda wraz z Pierwszą Damą zechcieli w tym roku świętować ten wyjątkowy czas razem z bełchatowskimi górnikami. Jesteśmy zaszczytni, że para prezydencka swoją obecnością podziękowała całej bełchatowskiej Braci Górniczej za trud wkładany w pracę każdego dnia, bo to dzięki niej Polska dzisiaj ma jeden z najwyższych wskaźników niezależności energetycznej.

PGE zbuduje farmę fotowoltaiczną w pobliżu Elektrowni Bełchatów

Dwie spółki z Grupy Kapitałowej PGE – PGE Energia Odnawialna oraz PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna, 20 listopada podpisały umowę o współpracy przy realizacji budowy instalacji fotowoltaicznych o powierzchni blisko 100 ha przy Elektrowni Bełchatów. Planowana inwestycja pozwoli zwiększyć moc zainstalowaną OZE w Grupie PGE nawet o 60 MW.

Na mocy umowy, PGE Energia Odnawialna wydzierżawi od PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna grunty o łącznej powierzchni 94,21 ha, na których zbuduje jedną z największych w kraju instalację fotowoltaiczną znajdującą się w pobliżu elektrowni węglowej. Pod inwestycję trafią tereny położone w pobliżu składowiska odpadów paleniskowych Elektrowni Bełchatów. Wyprodukowana na nowej farmie PV „zielona energia” wystarczy na pokrycie potrzeb energetycznych ok. 25 tys. gospodarstw domowych.

Norbert Grudzień, Prezes PGE GiEK.

Jesteśmy świadkami bardzo ważnego wydarzenia na polskim rynku energetycznym, który transformuje się w kierunku niskoemisyjnym. Już dziś PGE jest liderem sektora OZE w Polsce. Mamy największy udział w hydroenergetyce i energetyce wiatrowej, a zainicjowany dzisiaj projekt umożliwi

Teren pod budowę farmy PV.

nam zbudowanie podobnej pozycji również w sektorze fotowoltaiki. Warto również zauważyć, że to przedsięwzięcie jest doskonałym przykładem dobrej, wzajemnie uzupełniającej się, współpracy spółek z Grupy Kapitałowej PGE i poszukiwania efektów synergii wszędzie tam, gdzie jest to możliwe – mówi Ryszard Wasilek, wiceprezes zarządu ds. operacyjnych PGE Polskiej Grupy Energetycznej.

Przy bełchatowskim kompleksie energetycznym PGE GiEK dysponuje łącznie czterema lokalizacjami, które mogą zostać przeznaczone pod budowę instalacji fotowoltaicznych.

1 MW energii elektrycznej wyprodukowanej z odnawialnych źródeł – mówi Norbert Grudzień, wiceprezes ds. inwestycji i zarządzania majątkiem PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna.

Przedsięwzięcie, które powstanie na terenie bełchatowskiego kompleksu energetycznego, będzie częścią realizowanego w Grupie PGE Programu PV, którego celem jest osiągnięcie do 2030 r. ok. 2,5 GW mocy z energii słonecznej. Wpisuje się ono także w przygotowywany projekt „Polityki energetycznej Polski do 2040 r.”

Podpisanie umowy na farmę PV przy Elektrowni Bełchatów.

Oprócz obecnie wydzierżawionych przez PGE Energia Odnawialna gruntów, jest to teren zwałowiska wewnętrznego Pola Bełchatów o powierzchni ok. 11 ha gruntów, teren składowania surowców towarzyszących o powierzchni ok. 31 ha oraz teren zwałowiska zewnętrznego Pola Szczerców – „Bliźniaczej Góry Kamieńsk” o powierzchni ok. 47 ha.

Decyzja o ulokowaniu pierwszej, tak dużej farmy fotowoltaicznej w pobliżu Elektrowni Bełchatów jest potwierdzeniem naszej dbałości o zrównoważony rozwój na tym terenie. Niektórych może dziwić, że PGE GiEK, jako spółka z Grupy PGE produkująca energię ze źródeł konwencjonalnych, inwestuje w rozwój OZE, ale jest to dowód, że naszą misją jest nie tylko zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego Polski, ale także wykorzystanie potencjału naszych obiektów zgodnie z kierunkami transformacji energetycznej kraju. Warto podkreślić, że takich projektów w PGE GiEK jest coraz więcej. Oprócz budowy kilku farm fotowoltaicznych w pobliżu bełchatowskiego kompleksu energetycznego, planujemy budowę instalacji PV o mocy nawet 125 MW na terenie Elektrowni Dolna Odra oraz odbudujemy elektrownię wodną na rzece Witka przy Elektrowni Turów, która dostarczy do systemu ok.

To będzie kolejna inwestycja w pobliżu Elektrowni Bełchatów realizowana przez spółkę PGE Energia Odnawialna. Na Górze Kamieńsk działa bowiem od 12 lat – składająca się z 15 turbin – nasza farma wiatrowa. Co ważne, jest duża szansa, że podpisanie dzisiejszej umowy jest początkiem szerszej współpracy z PGE GiEK w obszarze OZE – mówi Arkadiusz Sekściński, p.o. prezesa PGE Energia Odnawialna.

Tylko w tym roku PGE Energia Odnawialna podpisała listy intencyjne w sprawie współpracy przy realizacji projektów fotowoltaicznych z Grupą Azoty i Zakłady Chemiczne „Siarkopol”, KGHM Polska Miedź oraz Polskimi Kolejami Państwowymi.

Należąca do Grupy Kapitałowej PGE spółka PGE Energia Odnawialna, odpowiedzialna za realizację Programu PV w ramach całej Grupy, jest obecnie największym producentem zielonej energii w Polsce. Posiada 14 farm wiatrowych, 29 elektrowni wodnych, 4 elektrownie szczytowo-pompowe oraz jedną farmę fotowoltaiczną na Górze Żar. Łączna moc zainstalowana wszystkich obiektów wynosi 2.188,9 MW.

Związek Pracodawców
Porozumienie Producentów
Węgla Brunatnego
z siedzibą w Bogatyni

ul. Górników Turowa 1
59-916 Bogatynia
tel. 75 77 35 262
www.ppwb.org.pl